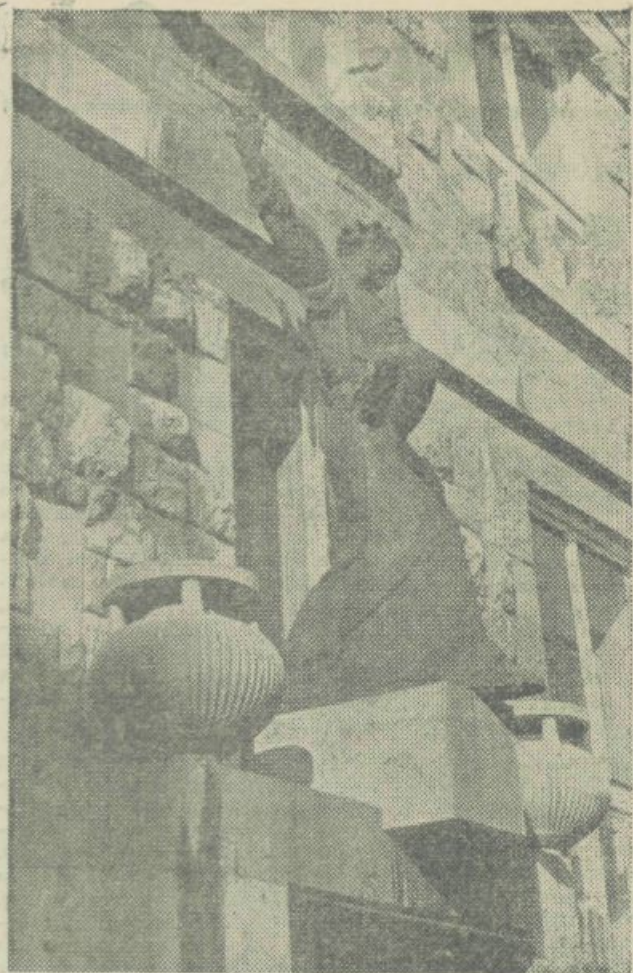

Univerzitetna knjižnica v Ljubljani (Foto Tribuna)

Akademski pevski zbor b6 21. L nastopi v Unonu

NA DRUGIH STRANEH ŠE: Razgovor s tov. B. ZIHERLOM o književnosti in umetnosti, Nekaj besed književnika ERVINA ŠINKA, Intervju s predsednikom burmanske študentske zveze, članek o indijskih univerzah, Nekaj tem o smučanju, Še enkrat o internatu medicinskih sester, Mnenja diplomiranih ekonomistov, Naj živi zeleni car!

tribuna

LIST ŠTUDENTOV LJUBLJANSKE UNIVERZE

LETO V.

LJUBLJANA, 24. JANUARJA 1955

Št. 2

Brez poznavanja ekonomske in politične problematike

se naš intelektualci ne more vključiti v življenjski ritem

NAŠ INTERVJU

NAS NOTRANJE-POLITIČNI UREDNIK JE ZAPROSIL PREDSEDNIKA UNIVERZITETNEGA ODBORA ZSJ, TOV. STANETA MARKIČA, DA BI NAM ODGOVORIL NA NEKATERA VPRAŠANJA O PROBLEMIH IN BODOČEM DELU ZVEZE ŠTUDENTOV.

Kakšno bo sodelovanje med ZSJ in univerzitetnimi ter fakultetnimi sveti

Zivahno razpravljanje o univerzitetnem zakonu, sprejetje zakona, volitve študentskih predstavnikov v Fakultetne svete in Univerzitetni svet in končno formiranje svetov je za nami. Danes se Univerza že upravlja preko družbenih organov. Sedaj so tudi že v izdelavi zakonski osnutki o družbenem upravljanju na

Akademskih. Prvi sestanki Univerzitetnega sveta so pokazali, da so bila poedina skeptična gledanja na Univerzitetni svet odveč. Mislim, da je že sedaj, v začetku, sodelovanje med Fakultetnimi sveti in Univerzitetnim svetom ter ZSJ dobro. Prav gotovo pa se bo to sodelovanje sčasoma in po obsegu problemov, ki jih bodo sveti reševali, še nadalje in konkretnije razvijalo. Pred študenti in ZSJ stoji danes naloga, da delo svetov spremlja in se z njim seznajajo. Kolikor bolj bodo študentje in celotna zveza delavni v reševanju raznih problemov, ki se tičejo študenta in Univerze, čim bolj bomo razvijali samoupravljanje v domovih in menzah in pri tem odpravljali napake in slabosti, toliko bolj bomo sami študentje krepili družbeno upravljanje, pomagali Fakultetnemu in Univerzitetnemu svetu in toliko več bo veljal naš glas.

dente z našo družbeno stvarnostjo, s principi in razvoji naše ekonomske notranje in zunanje politike. Brez poznavanja tega si je težko zamisliti aktivno in popolno vključevanje intelektualca po končanem študiju v stvarno življenje. To velja toliko bolj, ker se celoten naš družbeni sistem razvija v smislu samoupravljanja in pritegovanja čim širših ljudskih množic k odločanju. Od naših mladih strokovnjakov - intelektualcev pa se pričakuje, da bodo se predvsem zaradi svojega znanja in toliko bolj aktivni. Zato so zelo napačna in škodljiva pojmovanja, ki so razširjena med nekaterimi študenti, češ, nas briga le študij, a za vsa ostala vprašanja, politična in druga, naj se brigajo drugi.

Kakšne so letošnje naloge združenj po fakultetah?

To vprašanje je povezano z drugim. Razumljivo je, da Univerzitetni odbor sam ne more ustvarjati po fakultetah tistega organizacijskega življenja, kot je to potrebno

v ZS. Univerzitetni odbor se je dogovoril, da bo poleg raznih razprav in pomoči združenjem, priredil med letom nekaj kvalitetnih predavanj za vse študente iz področja današnje aktualne problematike (o zunanji politiki Jugoslavije, o razvoju socialistične demokracije pri nas, o komunah, o gospodarske politike itd.). Tako je napovedana za prvo predavanje o mednarodni politični situaciji in odnosih Jugoslavije s Sovjetsko zvezo. Vidva Tomšič. Vendar je to lahko le del celotne dejavnosti ZS. Prav na združenjih leži težišče politične dejavnosti: predvsem vsakodnevno drobno razpravljanje, pojasnjevanje in usmerjanje. Mislim, da si ni treba našim združenjem beliti glave, kaj naj bi njihove organizacije delale (take poedine primere imamo), marveč naj bo njihova politična dejavnost na reševanju tekočih problemov, ki zadevajo študij in življenje študenta in ustvarjanje socialističnih stališč v raznih, (Nadaljevanje na zadnji strani)

U NU: Podelitev častnega naslova rangunske univerze ni navaden izraz konvencionalnosti, ampak izraz globokega spoštovanja

Zaradi pomembnosti govorov burmanskega predsednika U Nuja in predsednika Tita ob podelitvi naslova častnega doktorja rangunske univerze objavljamo izvirne iz obeh.

Dejstvo, da rangunska univerza dobiva ta privilegij in povečuje svoj ugled, ko izkazuje čast Vaši ekscelenci, izhaja iz velikih sposobnosti in uspehov Vaše ekscelence. Vaša ekscelence se ni samo uspešno borila za svobodo in osvobodila svojo deželo sovrane okupacije, ni samo sprejela svoje države v svobodno in močno državo, ampak je tudi zgradila novo družbeno ureditev v korist narodov Jugoslavije. Rangunska univerza je lahko ponosna, ker so prav njeni sinovi vodili borbo za neodvisnost naše države in da prav njeni sinovi aktivno sodelujejo v ustvarjanju novega življenja za ljudstvo Burmanske unije.

Na splošno so prav uspehi, ki so dali ugled tej univerzi in ki označujejo njene cilje, dejansko isti uspehi, ki so vplivali na to, da je ime Vaše ekscelence postalo tako znano in slavno. Zato podelitev častnega naslova te univerze Vaši ekscelenci ni navaden izraz konvencionalnosti, ampak globokega spoštovanja in občudovanja. Univerzitetni senat in svet sta skupno z menoj, kanclerjem univerze,

srečna, da je ta visoki naslov podeljen tako zaslužni osebnosti, kakor je Vaša ekscelence.

Cilji in težnje naših dveh držav so praktično isti. Obe državi vlagata največje napore, da bi dosegli višji življenjski standard, zagotovili družbeno pravičnost in zadovoljili neobhodne potrebe vseh, da bi omogočili vzgojo in znanje vsakemu otroku in odraslemu. Obe naši državi se trudita, da bi vzpostavili in zagotovili družbeno varnost in blaginjo s pomočjo socialnega, starostnega in bolniškega zavarovanja in končno dvignili industrijo in utrdili svoje narodno gospodarstvo. Vsi ti cilji so skupni našima dvema deželama.

U Nu je dejal, da od burmanskih študentov, ki študirajo v Jugoslaviji dobivajo poročila, v katerih poročajo o ljubeznivosti, pomoči in pozornosti, ki jim jo izkazuje oblast in ljudstvo Jugoslavije. »S tem vašim zanimanjem in pozornostjo za burmanske študente, ki jim je omogočeno, da popolnoma svoje znanje, doprinaša Vaša ekscelence k naši nalogi za izgradnjo novega živ-

ljenja za naše ljudstvo,« je nadaljeval U Nu. »Take Vaše izredne zasluge za stvar vzgoje, ne samo Vaših sodržavljanov, ampak tudi za usluge, storjene burmanskim študentom v Vaši državi, Vam dajejo največjo pravico do naslova častnega doktorja, ki Vam je bil podeljen in rangunska univerza je počaščena s tem, da ga je Vaša ekscelence sprejela, kakor tudi z Vašo osebo prisotnostjo danes tu med nami.«

TITO: za koeksistenco danes ni alternative, kajti medsebojnega uničenja danes ne moremo smatrati za alternativo

Hotel bi se predvsem najiskrenejše zahvaliti rangunski univerzi za čast, ki mi jo je iskreno s tem, da mi je podelila

lila naslov doktorja prava honoris causa. Ta čast ima za mene toliko večji pomen, ker mi jo izkazuje znanstvena ustanova, ki je šele nedavno pridobila svojo neodvisnost, ustanova, ki je odigrala tako vidno vlogo tako v kulturnem, kakor v političnem življenju Burme, kakor tudi v njeni borbi za samostojnost in svobodo.

Eden od teh pojavov — o katerem bi hotel predvsem govoriti, ker sodi med tiste, ki vživljajo največ optimizma v nadaljnji razvoj mednarodnih odnosov — je vsepomembnejša vloga, ki jo imajo v teh odnosih države, ki so šele komaj pričele igrati samostojno vlogo v mednarodnem življenju ali pa so celo šele nedavno pridobile svojo neodvisnost, in nerazvite dežele sploh. Ta pojav je sestavni del daljnosežnih sprememb, ki jih je doživel svet v zadnjih desetletjih, posebno po drugi svetovni vojni, sprememb, ki slone, l. na vseobsežni zavesti kolonialnih in polkolonial-

nih narodov o njihovi pravici, da si upravljajo sami in razvijajo svoje ustvarjalne sposobnosti in v 2. v močnem dvigu proizvodnih sil, ki je kot enoten proces, čeprav neenakomeren in v različnih oblikah, zajel ves svet in neusmiljeno lomil stare okvire ter narekoval nepremagljivo potrebo po iskanju novih oblik in novih poti.

S pridobitvijo neodvisnosti so bili ustvarjeni za te nove neodvisne države pogoji za popoln ekonomski in politični razvoj. To pa je jasno dokazalo — kar pa se tiče nas, nam je potovanje samo potrdilo nekaj, v kar smo bili tudi iz svoje izkušnje globoko prepričani — da je neodvisnost v mednarodnih odnosih bistveni pogoj za dejanski in hitri razvoj neke dežele.

To po eni strani dokazuje, da neodvisnost bistveno prispeva k razvoju notranje demokracije, po drugi strani pa, (Nadaljevanje na zadnji strani)

Ali je politično delo v ZSJ res stagniralo?

O tem je mnogo razpravljala letna konferenca ZS Ljubljanskih visokih šol. Točno je, da je treba politično-ideološko delo med študenti okrepiti. Prvič: univerzo zapušča jo stari kader, ki so neposredno ali posredno sodelovali v NOB in vanjo prihaja nova generacija. Drugič: sam študij na univerzi ne more dati v politično-družbenem smislu vsega, kar družba pričakuje od dobrega strokovnjaka in državljanja, ko se bo ta vključil v aktivno dejavnost v družbi. Delno se to izražajo slabosti nekaterih naših učnih načrtov. Zato mislim, da stoji pred ZS na tem področju dva nalogi: Poglobljati nekatera ideološka vprašanja, ki se nanašajo na študijski program in dalje, seznanjati študente z našo družbeno stvarnostjo, s principi in razvoji naše ekonomske notranje in zunanje politike. Brez poznavanja tega si je težko zamisliti aktivno in popolno vključevanje intelektualca po končanem študiju v stvarno življenje. To velja toliko bolj, ker se celoten naš družbeni sistem razvija v smislu samoupravljanja in pritegovanja čim širših ljudskih množic k odločanju. Od naših mladih strokovnjakov - intelektualcev pa se pričakuje, da bodo se predvsem zaradi svojega znanja in toliko bolj aktivni. Zato so zelo napačna in škodljiva pojmovanja, ki so razširjena med nekaterimi študenti, češ, nas briga le študij, a za vsa ostala vprašanja, politična in druga, naj se brigajo drugi.

Razburjenje se je poleglo

Pred dnevi je bil sestanek folklorne skupine s predstavniki Univerzitetnega odbora o problemih AFS, ki so bili iznešeni na skupščini ZSJ.

Sprejeti je zaključek, da se formira komisija strokovnjakov-eno-grafov in odgovornih političnih delavcev, ki naj prouči umestnost nadaljnje obstoja Akademskih folklorne skupine v okviru ZSJ. Zastopniki UO so tudi dali svojo obrazložitve na skupščini ZSJ. Ugotovili so, da je del kritike utemeljen in upravičen, vendar bi se nespornosti lahko sproti odpravljali s tesnejšo povezavo med UO in kulturnimi skupinami.

Nekaj informacij o mednarodnem sodelovanju študentov

Zveza študentov Jugoslavije je s konferenco o kulturni aktivnosti utrdila novo področje mednarodnega sodelovanja študentov. Katere so njegove dosedanje glavne oblike?

Na vsakoletnih Mednarodnih študentskih konferencah se srečajo predstavniki študentskih zvez. 45 takih nacionalnih študentskih zvez je vključenih v to delo: narodov Afrike, Azije, Sev. Amerike, Juž. Amerike, Avstralije, Sr. Vzhoda in Evrope. Najbolj znana je bila Mednarodna študentska konferenca v Istanbulu v januarju 1954. Prejšnje konference so bile še v Stockholmu (decembra 1950) in Edinburghu (januarja 1952) in Kjopenhavenu (januarja 1953). Stalni upravni in delovni zastopstvo takih konferenc je COSEC. Njegov sedež je v Leidenu v Holandiji. To koordinacijsko telo usmerja celotni program medna-

John Thompson, generalni sekretar COSEC

rodnih študentskih konferenc in povezuje v okviru tega programa delo Nacionalnih zvez. Delo 43 članov COSEC vodi posebni komite, ki je voljen vsako leto in ga sestavljajo predstavniki devetih nacionalnih študentskih zvez. Zdaj so člani tega komiteja zveze študentov Kanade, Costarice, Anglije, Italije, Norveške, Libanona, Mehike, Filipinov in Zlate obale.

Na mednarodnih študentskih konferencah se spoznavajo posamezne študentske zveze z delom iz izkušenj drugih. Izmenjujejo se delegacije in posamezniki, organizirajo se seminarji in študijska potovanja, ureja študij v tujini.

ZSJ je v okviru tega splošnega stremeljenja nacionalnih zvez po medsebojni povezavi z organizacijo I. konference o kulturni aktivnosti študentov storila dejanje, ki je vredno vse pozornosti in pohvale.

JOHN THOMPSON
(Generalni sekretar COSEC)

RDEČI KRIZ ŠTUDENTOM

Tudi v letošnjem letu je bilo preko Zdravstvenega fonda razdeljenih 300 paketov bolnim in socialno ogroženim študentom. Pakete je dal Rdeči križ Amerike jugoslovanskemu Rdečemu križu. S tega mesta se o imenu vseh študentov zablavljuje Rdečemu križu mesta Ljubljane, ki je te pakete daroval tudi ljubljanskim študentom.

Greben Ciljava z Dolgih njiv (Foto Ivo Valič)

Pomembna konferenca

V informativnem biltenu COSEC šte. 5-54 beremo v uvodniku obvestilo o konferenci:

»Prva mednarodna študentska konferenca o kulturni aktivnosti bo v Ljubljani od 5. do 9. januarja 1955. Organizirala jo je ZSJ skupno s COSEC. To bo konferenca ekspertov v duhu resolucije istambulke konference.«

Tako je dobila Jugoslavija (ZSJ) dolžnost, da organizira konferenco o kulturnih vprašanjih. Ona je pripravila vsa potrebna materiala o konferenci, ga poslala v Leiden (na Nizozemskem) na sedež COSEC in ta ga je razposlal vsem študentskim unijam. Bilten COSEC pa je objavil še obvestilo, ki sem ga zgoraj deloma citiral. Vse nacionalne unije so na to preko COSEC sporočale ZSJ svoja mnenja in pripombe o pripravi in predvidenem dnevnem redu tako, da je COSEC dejansko posrednik, ki razpošilja dopise posameznim zvezam, katere namenjajo sodelovanju na mednarodnih konferencah in jim dostavlja tudi vse dopise, ki se nanašajo na njihove naloge in ki prihajajo z vsih delov sveta. Tako so že pred začetkom konference nacionalne unije bile obveščene o vprašanjih, ki jih bo ta obravnavala in so delegati prišli že s pripravljenimi predlogi, kar je konferenci omogočilo plodno in eksperimentalno delo. Konferenca je zajela zelo široko področje, saj je bilo govora o vprašanjih študentov, ki študirajo umetnost in njeno zgodovino, študentov, ki so prirojeni talenti in na visokih šolah samo izpopolnjujejo svoje znanje ter študentov, kateri se dilematično ukvarjajo na kulturnem, umetniškem ali prevajalskem področju. Konferenca je spoznala potrebo o temnejšem sodelovanju na kulturnem področju, bodisi s festivali ali seminarji, kjer bi se s svobodno diskusijo lahko neposredno izmenjale razna gledišča o vprašanju kulture pred mednarodnim auditorijem. Da bi se to čim lažje doseglo, so govorili tudi o tem, da se ustanovi mednarodna organizacija za izmenjavo mladih umetnikov in skupin, katere bi delovale na podobni osnovi kakor že delujejo LAESTE (za tehnike), AIESEC (za ekonomiste) in IFMA (za medicino).

V okviru konference smo pripravili in predložili tujim delegatom več kulturnih prireditev ter tem pokazali del našega današnjega ustvarjanja, kakor tudi bogato zapuščino naših prednikov. Uspeh je bil večji kot smo pričakovali, posebno zaradi tega, ker je bilo to za njih novo, sveže in nepoznano. Da, nepoznano! Koliko lažje lahko pokažemo, razstavimo, povemo, a vse to je izven naših meja nepoznano. Dosedaj smo na tem področju daleč zaostajali za sosednimi deželami, bodisi, da nismo imeli dovolj sredstev in smo le redkokdaj lahko poslali naše skupine na gostovanja, bodisi, da so naše publika-cije bile redke in nekvalitetne.

Zaradi tega so delo konference, njeni zaključki in priporočila za nas tem bolj važni, saj nam odpirajo pot do onih možnosti o katerih smo sedaj večinoma govorili le s stališči: »če bi bil«, »ako bi imeli...« in podobno. — Danes pa lahko že konkretno začnemo premišljevanje o tem, kako in kaj bomo kje povedali, pokazali ali videli. Ako k temu že dodamo, da je medsebojno spoznavanje narodov s svojimi kulturnimi zakladi pot k boljšemu razumevanju in medsebojnemu spoštovanju, a to vodi k boljšemu sodelovanju in sožitju in, če pomislimo, da je cela povojna doba bila s strani naših narodov posvečena ravno težkemu boju za spoštovanje in sožitje med narodi, nam je takoj jasno, da bo Zveza študentov Jugoslavije doživela vse svoje možnosti, da tudi na tem področju pokaže svojo napredno misel in delo.

Lilijan Kodolija.

SLOVENSKA NARODNA PESEM

24. januarja 1955 v Unonu

KONCERT

Akademskega pevskega zbora

Kako gledajo diplomirani ekonomisti na probleme svoje zaposlitve

Pred kratkim smo prejeli 1. številko Biltena, ki ga je začel izdajati Klub diplomiranih ekonomistov ljubljanske Univerze. Poleg drugega so v Biltenu prvič objavljene tudi rezultati ankete, ki jo je leta 1953 izvedlo Društvo ekonomistov Slovenije s sodelovanjem Zavoda za statistiko in evidenco LRS o nekaterih problemih diplomiranih ekonomistov. Čeprav je bila anketa izvedena že leta 1953, zanimive ugotovitve njenega pomena.

Anketa je zajela ekonomiste, ki so diplomirali do marca 1953. Od 200 anketiranih oseb je poslalo svoje odgovore sicer le 71, kar pa je po našem mnenju dovolj za analizo postavljenih vprašanj. Nas posebej zanimajo vprašanja, kakšen je odnos diplomiranih ekonomistov do svoje zaposlitve, kakšna je njihova strokovna usmerjenost, njihov odnos do fakultete in končno, kaj mislijo o potrebi uvedbe staža za diplomirane ekonomiste.

Vsi niso zadovoljni s svojo zaposlitvijo

Na prvo navedeno vprašanje, so ekonomisti odgovorili takole: s svojo zaposlitvijo ni zadovoljnih 32% od omenjenih 71 anketirancev. Na delovnih mestih, ki ne zahtevajo fakultetne izobrazbe, jih dela kar 26%, vendar mislimo, da se je od takrat, ko je bila anketa izvedena, to stanje vendarle nekoliko izboljšalo in da je čedalje manj študentov ekonomistov, ki ne dobijo primerne zaposlitve (namreč, če to hočejo). Zanimiv je podatek, da kar za 49% zaposlenih mladih ekonomistov podaja, da ne skrivajo dovolj za njihov strokovni razvoj. To se pravi, da podjetja ne računajo dovolj a tem, da fakulteta ne more dati nikomur dokončne izobrazbe, ampak da mladi diplomirane lahko napredujejo v svoji stroki le tedaj, če imajo dovolj možnosti za svojo strokovno izpopolnitev prav tam, kjer delajo. Več kot skrb vzbujajo pa je podatek, ki pravi, da 71% od anketirancev ekonomista fakulteta ni dala dovolj znanja za delo, ki ga zahteva praksa. Ta podatek bi vsekakor zaslužil podrobnejšo analizo, ki je pa bilten ne naveda.

Zakaj ravno zunanja trgovina

Ce pogledamo drugo vprašanje — kakšna je namreč strokovna usmerjenost diplomiranih ekonomistov ljubljanske fakultete, dobimo prav zanimivo sliko. Od 56 omenjenih anketirancev bi želelo delati v zunanji trgovini 16, v znanstvenem delu se jih želi posvetiti 10. Po tem pa interes za ostale stroke pada — največ je interesov za komercialne posle (9), za analitično delo 8, za organizacijo podjetij 7. Zanimivo je, da želijo delati v računovodstvu samo trije, novinarsko delo pa veseli samo 2 anketirance. Ostalih 16, kolikor manjka do števila 71, je razporejenih med ostale politične, oziroma niso dali na to vprašanje odgovorov. Če te številke izrazimo v odstotkih, dobimo sledečo sliko: za delo v podjetjih se je odločilo 50% vseh anketirancev, za analitiko 11%, za pedagogiko in znanstveno pa 10%. Neopredeljenih in pa tistih, ki bi delali v ostalih politikah, je 23%. Iz tega pregleda je torej razvidno, da se žele ekonomisti zaposliti predvsem v

vorilo 57 anketirancev. 37 jih je za to, da bi ekonomisti opravili potrebno prakso že med študijem in le 7 je bilo takih, ki so imeli za potrebno prakso (staž) po študiju. Ta ugotovitev je zanimiva predvsem zaradi tega, ker se je v zadnjem času precej govorilo (in tudi pisalo) o potrebi stažiranja ekonomistov. Kot izgleda po podatkih ankete, diplomantje niso preveč navdušeni za ta staž. Vsekakor bo v bodočih diskusijah o tem vprašanju to mnenje treba upoštevati.

Kot vidimo, so podatki ankete zanimivi in nam dajejo precej jasen vpogled v nekatere probleme ekonomskega študija, čeprav so, kot smo že povedali, morda deloma zastareli in podobna anketa bi danes lahko dala drugačne rezultate. Bistvenih sprememb pa verjetno ne bi bilo, posebno kar se tiče fakultetne problematike. Podobne ankete bo seveda treba razpisovati še v bodoče in gotovo ne bi škodilo, če bi jih izvedli tudi diplomanti drugih strok.

Nekaj skromnih misli

o sestanku predsednikov klubov

13. jan. so se sestali predsedniki okrajnih študentskih klubov, da bi izmenjali misli o delu in načrtih v svojih klubih. Sestanek je pokazal, da so skoro vsi klubi pravilno razumeli svojo pravo vsebino dela. Uvideli so, da samo prosjačenje in moledovanje za štipendijo in pomoč ni glavni in edini cilj naših okrajnih študentskih klubov. Vsi klubi, ki so politično in kulturno nekeje za svoj okraj naredili, ki so imeli precej uspehov. Posebno partizanski kraji naše Zgornje Savinjske doline so navdušeno pozdravili svoje študente, člana kluba okraja Sočanje, ki so s filmi in predavanji prilično mednje. Zelo radi imajo kmečki ljudje predavanja iz področja kmetijstva, veterinarstva, gozdarstva in zdravstva. Zato bo večina klubov za te semestrne predavanja pripravila predavanja iz teh področij. Predavanja bodo skušali ilustrirati s filmi ali skopičnimi slikami. Okrajne zadruge zveze so za ta predavanja zelo zainteresirane in bodo rade ta prizadevanja klubov vsestransko podprale.

Na sestanku so govorili tudi o nameri nekaterih klubov, da bi znanstveno obdelali svoje kraje. Tako bodo prešli študentje kmalu izdal publikacijo, ki bo prikazala gospodarski in kulturni razvoj Prlekije. Tudi klub koroških študentov bo za 10-letnico osvoboditve in ustanovitve sa-

štinskih gimnazij na Ravnah izdal podobno publikacijo, ki bo skušala javnosti prikazati rast kulturnega žarišča svobodne Koroške. Ta stremiljenja naših klubov moramo vsekakor pozdraviti. Klub primorskih študentov doda vsak mesec dve strani časopisu »Naš glas« k »Primorskim novicam«. S tem klub svoje ljudstvo seznanja z aktualnimi študentskimi problemi.

Študentski klub v Zireh je aktivno posegel v debate o komunah. S posebno gospodarsko študijo je predlagal najboljši rešitev. Zbori volivcev in voditelji so to tudi upoštevali.

Se in še bi lahko pisali o delu naših okrajnih klubov. Priznati moramo, da so nekateri imeli mnogo zavidanja vrednih uspehov in da smo ravno preko teh okrajnih klubov uspeli seznaniti naše počežsko ljudstvo z delom Zveze študentov Jugoslavije in z našimi študentskimi problemi ter smotri. Uspešno in požrtvovalno delo nekaterih klubov je tudi stilo staro, negativno mišljenje preprostih ljudi o študentu, ki se doslej več ali manj v študentu videli človeka, ki se je »pogosodil« in domačemu kraju odtužil.

Za konec naj zapišemo še to, da so študenti pri delu v klubih dosegli lepe uspehe in so zato z veseljem nadaljevali s svojim delom, da bodo semestrne počitnice pokazale tudi najbolj zakonitim krajem, od koder izhajajo naši študenti, da se socialistični študent globoko zaveda gesla »le kdor skopnosti daje, lahko od njega tudi nekaj pričakuje...«

SESTANEK UNIVERZITETNEGA SVETA

Nedavno so bile seje Fakultetnih in Univerzitetnega sveta. Razpravljali so o proračunu in trenutno najkajalnejših problemih. O delu istih bomo še poročali v prihodnji številki našega lista.

KDO IMA PRAV?

Še enkrat o internatu medicinskih sester

V 18. številki lanskega letnika Tribune smo objavili krajši članek o internatu Višje šole za medicinske sestre. Napisali smo ga na podlagi izjav predstavnikov tamkajšnjega aktivna Zveze študentov. V članku smo navedli, da je v domu vrsta nepravilnosti, predvsem vzgojnega značaja in smo tak režim imenovali »podoben samostanskemu«. Posebno pa nas je začudilo, da med aktivom ZŠJ, ki šteje 105 članov in upravo doma ni potrebne sodelovanja in smo za to obdolžili upravo doma, ki ga vodi tovarišica Angela Gašperin. Na ta naš članek smo dobili dve odgovora — enega je poslalo Društvo diplomiranih medicinskih sester Slovenije, drugega pa direktor šole oz. doma, tov. Gašperinova, ki nam je poleg tega poslala še posebno pismo. Ker odgovorov zaradi njihove obširnosti (dolgi so po več strani) in ker se ne nanašajo povsod na že omenjeni članek, ne moremo objaviti v celoti, posredujemo našim bralcem le glavne misli.

In društvo medicinskih sester

»Članek v Tribune je med članicami društva ponovno sprožil razpravo o občutljivem vprašanju vzgoje tega kadra (op. ur.: med. sester). Sprejet je bil sklep, da naša strokovna organizacija skupno s merodajnimi činitelji kompleksno in temeljito pretrase to vprašanje. Upravni odbor društva je imenoval posebno komisijo, ki bo raziskala dejansko stanje in skupaj s Študentsko organizacijo in Svetom za zdravstvo in socialno politiko LRS prispevala k rešitvi tega problema.«

»Društvo trdi, da je članek v Tribune po splošni vsebini in duhu zgrešen, ker predstavnice medicinskih sester, ki so nam dale podatke za naš članek, niso v njem dale dovolj pogleda v svoj poklic. Če bi to storile, bi njihove prilozbe izgubile na ostrini, njihove zahteve pa ne bi prišle v nasprotje z njihovimi dolžnostmi, kar pa se je, kot meni društvo, dejansko zgodilo.

»Poklic medicinske sestre je težak, zahteva dobro teoretično in praktično znanje, discipliniranost, smisel za red in čistoto, poštrevostnost in pripravljenost na odpoved osebnih interesov, kadar to zahteva dolžnost. Šola mora vzgajati strokovno dobrega medicinske sestre, ki bodo imre visoke etične in moralne vrline. Zato je šola strogo vezana na internatsko vzgojo. Režima v takem internatu ni mogoče primerjati z onimi, ki veljajo za druge domove, še manj pa s tistimi v visokošolskih kolegiijah. Če bi se gojenke tega zavedale, bi morda tudi sožitje med kolektivom in upravo bilo drugačno. Uprava šole je v težkem položaju, ker tak režim ni bil principielno izveden, kar so gojenke s svojim pritiskom še poslabšale. Zaradi preobremenjenosti z delom je zaželen več ali manj v študentu videli človeka, ki se je »pogosodil« in domačemu kraju odtužil.

Za konec naj zapišemo še to, da so študenti pri delu v klubih dosegli lepe uspehe in so zato z veseljem nadaljevali s svojim delom, da bodo semestrne počitnice pokazale tudi najbolj zakonitim krajem, od koder izhajajo naši študenti, da se socialistični študent globoko zaveda gesla »le kdor skopnosti daje, lahko od njega tudi nekaj pričakuje...«

Kaj pravi uprava internata

V tem odgovoru, ki ga je podpisala tovarišica Gašperinova, je rečeno, da problemi iz internata niso objektivno prikazani. Režim v internatu je v primeri s prejšnjimi leti znatno omiljen in prilagojen tistim v Študentskem naselju, vendar v okviru možnosti, ki jih daje specialni študij te stroke. Stude-

denke (op. ur.: to je tiste, ki so nam dale podatke za naš članek), se borijo za svoje pretrane zahteve, medtem pa na svoje dolžnosti povsem pozabljajo. Nadalje citamo v odgovoru, da uprava mora kontrolirati omare, sobe itd., ker so študentke neradne in malomarne, kar se tiče čistote. Prost izhod do 24. ure je koncesija, ki je nima noben internat za medicinske sestre v državi. Vendar pogost izhod do te ure ni priporočljiv glede na veliko zaposlitev študentk v šoli in bolnici. Poleg tega pravi uprava, da gojenke koncertov in gledališča ne obiskujejo rade in da je šola že marsikdaj hoteli urediti z aktivom ZŠJ, vendar se starejši letniki na vabilo sploh niso javili.

PISMO UPRAVNIČE

pravi, da so se očitki, iznešeni v našem članku, koncentrirali na njeno osebo kot povzročiteljico vsega zla. Zato nas prosijo, da jo javno rehabilitiramo.

In uredništvo meni

da oba gornja odgovora ne pripisujeta mnogo k rešitvi problema, ki smo ga v našem članku zastavili kot glavnega — namreč, kako je mogoče, da ni potrebne sodelovanja med tako velikim kolektivom in upravo in zakaj obe strani ne najdeta najboljših rešitev in skupne poti, da bi svoje probleme reševali obojimi v korist. Čeprav smo v našem članku nakazali vrsto resnih očitkov na račun uprave, nismo s tem mislili, da tudi študentke ne delajo nobenih napak in da za stanje v domu tudi one niso krive. Vendar nobeden od odgovorov ne zanika del naših ugotovitev, za katere ponavljamo, da prav gotovo ne delajo posebne časti internatu. Če uprava trdi, da so študentke neradne, ji to prav gotovo ne daje nobene pravice do kontrole omar in osebnih stvari študentk. Kar se tiče nereda po sobah, je stvar podobna — za rešitev teh vprašanj je treba dati druge metode. Tiste pa, ki se ne podrejajo redu v domu, pa je treba iz doma izključiti.

Ne bomo se spuščali v debato, ali je za vzgojo medicinskih sester potrebna šola internatskega tipa ali ne in če je režim v ljubljanskem domu dovolj oster ali popustljiv. To je stvar drugih. Eno je pa gotovo — in to ponovno poudarjamo — da je treba v domu ustvariti zmožne razmere za življenje in še bolj zmožne odnose med upravo in kolektivom. Zavedati se moramo, da je dom stanovanje 105

(Nadaljevanje na 5. strani)

Razvoj študentskega gibanja med obema vojnama

S. KREMENSEK

ustanovljeno krščansko-socialistično »Borbo« ter »Akademskim Orлом« združevali katoliško usmerjene študente. Nastajali so lokalni akademski klubi v Celju, Mariboru, Ptuj, Že leta 1920 je bilo na univerzi ustanovljeno »Društvo študentov-komunistov« katerega pa je oblast kmalu uničila življenja. Poskušalo ga je nadomestiti »Vstajenje«, ki pa je doživelo isto usodo. Toda sledil je »Klub študentov-marksovcev«, ki je škal svojo legalizacijo v ikzv. »Blok levi« in pozneje »Klubu neodvisnih akademikov« in na tak način vršil svojo poslanstvo vse tja do leta 1929.

In še so nastajali: Klub jugoslov. naprednih akademikov iz Italije, Narodno-radikalni klub »Slovenski Jug«, ki je temeljil na programu jugoslov. radikalne stranke. Leta 1923 je prišlo do osnovanja agrarne kluba »Njiva«.

V tem času se je vršilo tudi prizadevanje po neki enotni strokovno-representančni organizaciji, vendar do enotnosti ni prišlo. Sicer se je ob rušnih prilikah uporabljalo kot »možna reprezentančna organizacija« »Podporno društvo jugoslov. akademikov«, ki pa je kmalu usahnilo.

V vseh teh organizacijah je od cca 700 študentov in 1919-20, okoli 1180 v l. 1923-24

gem letniku — 1925-26 »Mladina« pa beremo: »Udeleževanje akademike mladine v javnem življenju je mnogo slabše od predvojnega. Razpoljenost in razdrobljenost akademskega življenja... Nezaupljivost... Le redka je živla ambicija, vse česa resigniranost. Pred vojno narodnostni program, ki je zadoščal. Tedaj niso posvečali pažnje svetovno-nazorski utrditvi, ker se je dalo nekako brez tega izhajati. Po vojni spremenjena politična situacija. Predvojni ideali-osvojenost, so se uresničili. Sedaj hlastanje za novimi cilji, iskanje ali dezorieniranost. Sedaj ni pomembnih osebnosti med mladimi političnimi delavci... al. »Funkcije prvoborilstva v življenju slovenske mladine danes ne izpolnjuje. Izpolnjuje le drugo, pasivno funkcijo, »remreč to, da avtomatično stopa na mesta, s katerih se odmakajo stari. Danes pomeni mladina le naraščaj... le skupno aspirantov na razne službe«.

V letu 1925 je končno po dolgih prizadevanjih, ki so se jim postavljale nasproti predvsem prestične borbe med posameznimi skupinami, prišlo do volitev v reprezentančno organizacijo študentov na ljubljanski univerzi. Tu so se prvič pomerile šle posameznih grupacij. Visoka je bila

zmaga liberalno usmerjena mladine, ki je tako v novi skupni organizaciji zavela vodilno mesto. Relativno šibka je bila še moč katoliške mladine, zadnja pa je bila lista levicarjev. Tako je bil izvoljen »Svet slušateljev ljubljanske univerze«, ki je obstajal do razpusta leta 1932.

Kriza liberalistične ideologije

Z zedinjenjem jugoslovanskih narodov leta 1918 so bile izpolnjene dolgoletne želje in tudi slovenska akademika mladina je vsaj navidežno živela v prilikah, o katerih so sanjale in se zanje borile generacije slovenske inteligence mladine v tujini in doma. Ideali slovenskega liberalizma so bili izpolnjeni. Treba je bilo samo še slaviti zmago ter preiskrbeti, da vse formalno dobi svojo vsebino in končno, kar je bilo nekje v ozadju, prikrito, a vendar bistveno, da nova domovina poskrbi za varnost privatne posesti. Zato je bilo treba mladini, ki je vedno nemirna, če je res mladina, pokazati nove cilje, da se jo tako odvrne od prekocižma, ki ga je začel Oktobar. Iskali so cilje in našli so jih.

V prvem časopisu, ki je izhajal pretežno iz vrst študentov ljubljanske univerze, v »Vidovdanu« (izhajal je od leta 1921 s prekinitvami do bolškega leta 1925-25) si je narodno-liberalna akademika mladina, ki se je zbirala v društvu »Jadran« zastavila za cilj spojitve jugoslov. plemen (ne govorijo o narodih) v narodnostno enotno državo.

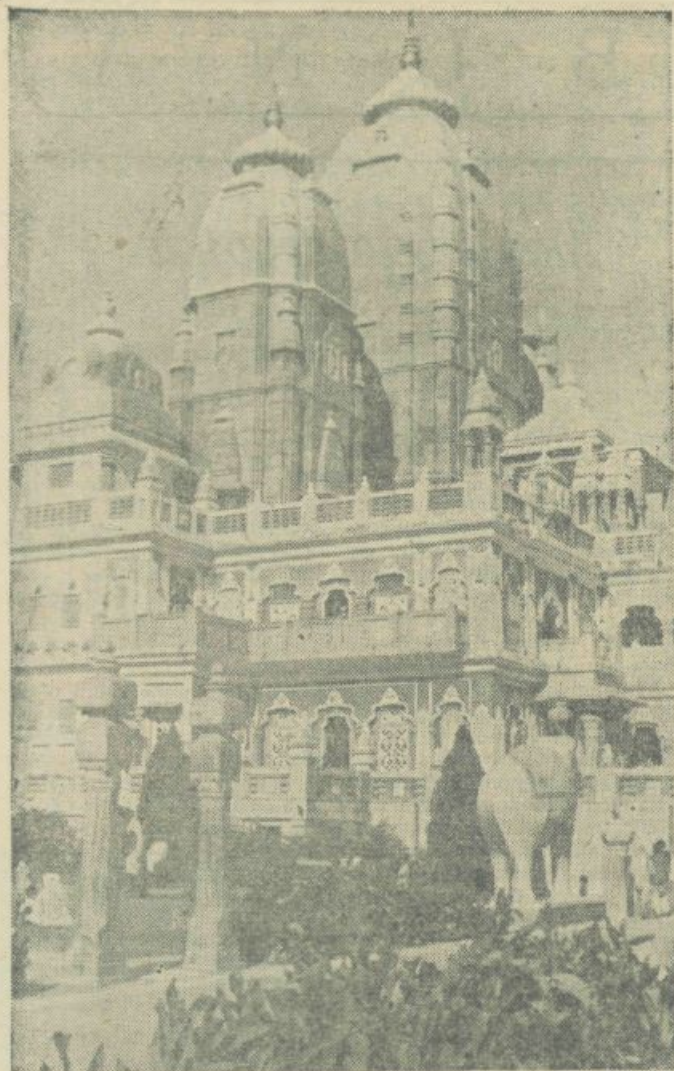
Mladina

VSEBINA:

Razprave besede ob tretjem letniku. — TONI SEJAKAR: Jaz, band. Oskrnjena pomnil. STREČKO KOSOVIC: Pesem št. 2. Črke. Ključki, prstov št. 461. ANTON OČVIRK: Italija. VLADIMIR PREMRU: Pesem naših dni. ER. ONIC: Del pade. ALFONZ GSPAN: Speli. VINKO KOSAK: Oče LUDVIK MUZEL: Otoci. MIRAN JARC: Vrnitev. LUDVIK MRZELA: Ob Sredozemski Pezinski. CIRIL KOČVAR: Naša težnja. LOJZE UDE: O ljubljanski. VLA. DO MARTELANC: Posvet iz tujine. Glasnik. Lela. FRANJO ALES: Slovenska socialna politična vprašanja. ZAPISKI: Narodni dom (KOSAK). Desetletnica majake dekletine. (MRZEL). Miran Jarc: Človek in noč. (GSPAN). Reizhardtovi dišadeci v Ljubljani. (DELAN). Ustoli Vito. Mednarodni, voditelj meščkih profesor. (RUC). Plavalci: Opombe (A. G.). Izjava.

1926/1927. Štev. 9-10. CENA 10 Din.

Uredništvo-uprava: Ljubljana, Taledvorska ul. 7.

Svetišče v Benaresu v Indiji

MED ŠTUDENTI PO SVETU

Razgovor našega urednika tov. Popoviča s kolegom Kyi Nyuntom, predsednikom vseburmanske študentske zveze

Tri četrtine burmanskih študentov je delavskega in kmečkkega porekla

Burma, država v jugovzhodni Aziji, ki si je v svoji zgodovini z borbo utirala pot med svobodne narode, postaja vedno bolj znana v svetu. Četrtega januarja 1948 je bila njena preteklost pokopana in ustanovljena samostojna republika, ki je bila še isto leto sprejeta v Združene narode. Od tedaj se je Burma dvigala in rasla v državo, ki danes mnogo pomeni v svetu, zlasti zaradi svoje miroljubne mednarodne politike. Prijateljski stisk rok, ki sta si jih pred nedavnim podala v Rangunu maršal Tito in dr. Ba U, predsednik burmanske unije, pa prav gotovo pomeni nov prispevek k zblizanju med narodi.

G. Kyi Nyunt, predsednik vseburmanske študentske zveze se mudi že dalj čas v naši državi. K nam je prišel kot gost CKNOJ, da bi se tu spoznal z delom naše študentske in mladinske organizacije, kakor tudi graditvi socializma v Jugoslaviji. Ob nedavni prvi mednarodni študentski konferenci o kulturni dejavnosti je obiskal tudi Ljubljano, kjer se je med drugim zadržal v daljšem razgovoru z našim mednarodnim urednikom in mu odgovoril na nekaj vprašanj.

Obisk predsednika naše države maršala Tita Burmi smatramo za izredno pomemben dogodek, ki bo gotovo rodil bogate sadove na polju zblizanja obeh narodov. Prosim Vas, če mi lahko poveste, kako Vi gledate na ta dogodek, v katerega so uprte oči vse mednarodne javnosti? Obisk predsednika Jugoslavije maršala Tita moji domo-

Dve univerzi s 15.000 študenti. Študij je brezplačen. Po dva predstavnika v univerzitetnih in fakultetnih svetih.

Vini je zgodovinsko in politično zelo zanimiv in pomemben, ker je to prvo srečanje jugoslovanskih in burmanskih političnih voditeljev. To srečanje je toliko bolj pomembno, ker imata obe državi mnogo skupnih ciljev. V svoji zgodovini sta imeli Jugoslavija in Burma mnogokrat isti položaj, kar še bolj zblizuje naše narode. Svoboda smo dosegli približno ob istem času. Mi

Zelo bi me zanimalo, če mi lahko poveste kaj o organizaciji visokošolstva v Burmi s posebnim ozrom na ustroj univerzitetnih organov na večjih univerzah. Univerzitetno življenje je v današnji Burmi, v nasprotju s kolonialnim obdobjem, zelo pestro. Danes imamo dve univerzi in sicer v Rangunu in Mendely, na katerih študira večina naših študentov. Poleg

Naš urednik v razgovoru z burmanskim gostom

smo se borili proti kolonializmu, vi pa proti sovražnikom vaše domovine. Do kolonializma imamo iste poglede. Po osvoboditvi smo se mi kakor tudi vi posvetili izgradnji svojih domov. Jugoslavija in Burma gradita socializem — vse te skupne točke pa so tisto, kar zblizuje naše narode in ustvarja med njimi prijateljstvo.

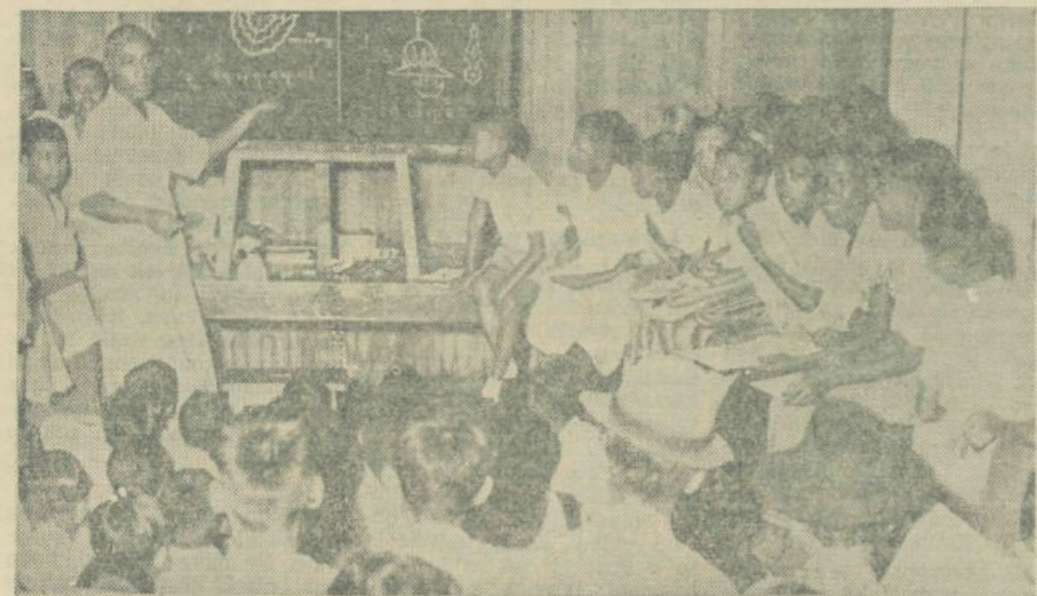
Stiki, ki so jih postavili naši voditelji, bodo prav gotovo doprinesli k uspešnejšemu sodelovanju na političnem, gospodarskem in kulturnem polju.

Da, mi imamo iste želje kot Jugoslavija: da izgradimo našo domovino. Stiki, ki so jih postavili naši voditelji, bodo še bolj poglobili sodelovanje med narodi Jugoslavije in Burme. Tako lahko pričakujemo, da bomo imeli v bližnji prihodnosti priliko videti še več jugoslovanskih strokovnjakov v naši deželi in obratno. Upam, da bo prišlo tudi do večjih izmenjav študentov.

Vi ste prišli k nam, da se spoznate z našo študentsko in mladinsko organizacijo in z oblikami dela teh organizacij. Nas pa bi zanimalo, če nam lahko poveste nekaj o vaši študentski organizaciji?

Naša študentska organizacija, vseburmanska študentska unija, je bila osnovana leta 1926. Ustanovitev so takrat narekovali posebne potrebe, od katerih je bila najvažnejša borba proti kolonializmu. To je bila osnovna naloga organizacije, ki je poleg tega morala vzgajati študentsko mladino v naprednem patriotičnem duhu. Med glavnimi nalogami naše organizacije pa je tudi vzgoja mladine na podeželju, ki ji moramo pomagati, da si ustvari pravičen svetovni nazor.

Pri nas imamo dve študentski organizaciji, od katerih ena sodeluje s COSEC, druga pa s IUS. Vsak študent je član ene omenjenih organizacij. S COSEC sodeluje naša ABSU, ki ima v svojih vrstah veliko večino študentov.

V burmanskem šoli

Uspehi mednarodne politike ZSJ

Dosedanja mednarodna politika Zveze študentov Jugoslavije je imela lepe uspehe. Komaj nekaj let, odkar naša organizacija deluje na mednarodnem polju in že je dosegla uspehe, s katerimi se morejo danes pohvaliti le redke nacionalne študentske unije. Sodelovanje z ogromno večino študentskih organizacij širom sveta znova in znova potrjuje, da je bila naša mednarodna politika v svetu pravilno sprejeta in ocenjena. Težko je danes najti v svetu študente, ki bi jim ne bilo znano ime Zveze študentov Jugoslavije. To je prava pravzaprav naš največji uspeh, naša največja afirmacija, položaj jugoslovanske študentske organizacije v svetu pa je zavladalja uređen.

Kje pravzaprav leže vzroki uspehov, ki jih je dosegla naša organizacija? Vzroki uspešnega sodelovanja Zveze študentov Jugoslavije z drugimi nacionalnimi študentskimi unijami leže v politiki Zveze študentov Jugoslavije, ki temelji na principih enakopravnosti in demokracije brez kakršnih koli oblik nedemokracije ali pa politične, nacionalne in rasne diskriminacije. Taka politika je osnova za uspešno dejavnost v mednarodnem študentskem svetu. Ta politika, ki jo zastopa jugoslovanska študentska organizacija že od vsega začetka, je privedla do uspehov, ki nam jih danes v svetu ne more nihče oporekati.

S poglobljenim mednarodnim sodelovanjem je rastel ugled Zveze študentov Jugoslavije, predvsem zaradi dosledne politike enakopravnega sodelovanja pri razvijanju mednarodnih odnosov. Naša študentska organizacija se je borila proti vsaki obliki nedemokracije, diskriminacije in monopolizma v študentskem svetu. ZSJ je bila in je pripravljena pomagati vsem študentom, ki se danes občutijo jarem diskriminacije, tegebe kolonializma in pomanjkanje svobode.

Zveza študentov Jugoslavije je doslej ob vsaki priliki zastopala napredna stališča, kar je imelo za posledico, da si je priborila zaupanje mnogih nacionalnih študentskih unij in študentov širom sveta, ki jim beseda svoboda pomeni resničen ideal.

Jugoslovanska študentska organizacija je dajala in še daje podporo vsem tistim, ki še danes ne čutijo svobode, tako afriški študentom, ki se bore za odpravo rase diskriminacije, kakor študentom, ki bojujejo proti kolonializmu. Naši študentje in naša organizacija pomagajo vsem tem v njihovi borbi s tem, da opozarjajo na nepravilnosti, ki še danes obstajajo v posameznih delih sveta.

Pomemben uspeh je sodelovanje s študentskimi organizacijami v Indiji, ki so položili temelji takega sodelovanja, lahko vidimo, kako ogromnega pomena so za eno kot druge. Poglobljeni tega sodelovanja pa bo pravi gotovo mnogo doprinesel obisk maršala Tita Indiji in Burmi. Zadnji govor predsednika burmanske vlade g. U Nuja pa vzbujajo upanje, da bodo imeli študentje Burme in Jugoslavije kmalu priliko za temnejše sodelovanje.

Ravno tako pomembno je sodelovanje študentov Grčije, Turčije in Jugoslavije. Doseženi so bili že veliki uspehi v prihodnosti pa nas čaka ustanovitev balkanskega sekretariata študentov omenjenih držav.

Sodelovanje z mnogimi socialističnimi študentskimi organizacijami je vedno bolj pestro. V najbližji bodočnosti pa lahko pričakujemo, da se bo to sodelovanje še poglobilo in prineslo nove uspehe.

Kakšni so odnosi MSS do Zveze študentov Jugoslavije? Pri MSS so v zadnjem času sprejeli, da ima naša organizacija v svetu velik ugled in da je z njo treba računati. Medtem, ko so v preteklosti morale druge nacionalne študentske unije zahtevati od MSS, da poslaži našo organizacijo na svoje stiske in kongrese, je prišlo letos do povabila brez pitišila. S strani MSS se je pokazala želja po normalizaciji odnosov. Klub temu ZSJ je vedno ne more mirno mimo obdolžitev, ki jih je vse do sedaj izražala Mednarodna študentska zveza na račun Zveze študentov Jugoslavije. Če MSS resnično želi sodelovati z ZSJ, potem mora jasno razložiti svoje poglede, spremeniti svoj dosedanj položaj do naše študentske zveze in razložiti svoje postopanje.

Sodelovanje Zveze študentov Jugoslavije na mednarodnem polju lahko označimo za več kot uspešno, saj pomeni sodelovanje z več kot petdesetimi nacionalnimi unijami dejstvo, ki ga ni mogoče prezreti. Klub temu pa mora naša organizacija stremeti za tem, da še bolj pozivi svojo mednarodno dejavnost.

Mednarodna politika Zveze študentov Jugoslavije na principih demokracije in enakopravnosti, je v mednarodnem študentskem svetu pokazala, da zastopa naša študentska organizacija svoje politične ideje, ki služijo ustvaritvi resnične demokracije.

Naše bodoče delo na polju mednarodne dejavnosti pa naj sledi slepom 11. kongresa ZSJ, politiki enakopravnosti in demokracije.

Janko Popović.

Pol milijona študentov in 300.000 prosvetnih institucij

BODOČNOST INDIJE

V današnji številki prinašamo sestavek o Indiji, v katerem vas bomo skušali seznaniti z različnimi vprašanji iz študentskega življenja. Mislim, da moramo najprej spoznati razvoj in delo indijskih študentskih organizacij, ki so prav za prav središče študentskega življenja.

larna, toda le do osvoboditve. Po osvoboditvi se je namreč pokazala potreba po ustanovitvi nove vseindijske študentske organizacije, ki bi v svojih vrstah združevala predstavnike univerz vseh indijskih držav. To je privedlo do organizacije nove Nacionalne unije študentov.

Poleg te centralne študentske organizacije pa je še veliko število drugih študentskih zvez, ki pa so vse regularne. Te organizacije so v glavnem v posameznih provincih. Tako so študentje pokrajine UTAR PRADEŠ organizirali svojo lastno študentsko organizacijo s istim imenom. V provinci ANTHRA obstaja močno študentsko gibanje, znano pod imenom Demokratiška študentska unija. KALENTILA je znana po svoji socialistični študentski organizaciji in je ena najmočnejših v Indiji. V mnogih drugih provincih najdemo različne organizacije pod različnimi imeni.

Kako pa je z univerzami v današnji Indiji? Po pravici lahko rečemo, da je to dežela univerz, saj jih je danes nič manj kot enaindeset. Toda pot do te številke ni bila lahka. Indija, ki je bila več kot 200 let pod britansko kolonialno blastjo, je bila tudi v prosvetni politiki podrejena Angliji, ki ji je takrat verjetno ni ugajal samostojni razvoj naroda.

Ce pogledamo, kako se je šolstvo razvijalo, potem lahko potegnemo preko celotnega obdobja, od začetka ustanavljanja osnovnih šol, pa do danes, črto, ki bo razdelila to obdobje na dva dela, na del

pred osvoboditvijo in del po osvoboditvi, ko so bili storjeni ogromni napori za prosvetitev naroda.

V začetku 19. stoletja so se indijske šole delile na osnovne in višje. Višje šole so dajale bodoči kader učiteljev, zdravnikov, pravnikov, ekonomov itd. V osnovnih šolah so bili študijski programi slabi in niso dajali nikakršnih rezultatov. Osnovnošolska izobrazba n. bila obvezna.

Gibanje za organizacijo univerz v Indiji se je pričelo leta 1813, ko je angleška uprava naložila vzhodnoindijski zvezi nalogo, naj se pozabava z vprašanjem izobrazbe indijskega naroda. Toda šele leta 1854, ko je Charles Wood, predsednik nadzornega odbora vzhodnoindijske družbe, pri-

Študenti v Bombayju

nesel iz Londona plan izobraževalnega sistema od osnovne šole do univerze, je prišlo do konkretnih rezultatov. Takrat so bile osnovane prve tri univerze v Indiji in sicer v Kalkuti, Madrasu in Bombayju.

Od leta 1902 do leta 1918 se je v Indiji vodila ogorčena borba za obvezen pouk na osnovnih šolah, ki je prva stopnica za visokošolsko izobrazbo. To borbo so pričeli Indijci sami, zavedajoč se, kako potrebno je to v borbi za popolno osvoboditev izpod kolonialnega režima.

Poleg tega se je v tem času pričela borba proti angliškim prosvetnim delavcem, ki so vršili skoro vse posle, ki so v zvezi s prosveto. Te tuje ljudi naj bi zamenjale domače moči. Ta borba je bila uspešna. Leta 1936 je bilo samo še nekaj prosvetnih delavcev, ki niso bili Indijci. Leta 1947, ko je Indija dobila svojo samostojnost, pa so vse prosvetne posle že vršili domačini. Veliki borec proti tujcem, zlasti Angležem, ki so delovali v prosveti, je bil Mahatma Gandhi.

Danes ima Indija enaindeset univerz na katerih je leta 1951 študiralo 550.000 študentov. Kljub temu pa to ni najvažnejše. Se bolj kot je pomembno dejstvo, da ima Indija danes 290.458 prosvetnih institucij s približno 26 milijoni vpisanih učencev. To je tisto, kar daje upanje in perspektive za svetlejšo bodočnost.

Poleg prvo ustanovljenih univerz v Kalkuti, Madrasu in Bombayju, so se kasneje pričele razvijati še druge. Tako je bila leta 1882 osnovana univerza v Pendjabu in samo 5

študentje že mnogokrat pokažejo, da so ljudje, na katere bo lahko njihova domovina računala in, da bodo vedno ostali avantgarda, kot so to bili v dnevi borbe za svojo osvoboditev.

HOLANDIJA Spet slabše

Zviženjski stroški holandskih študentov so v preteklem letu precej porasli, v nasprotju s letom 1953. Dočim so študijske izdatke ostale neizpremenjene, so se zlasti podražile stanovanjske najemnine in cene živilskih izdelkov. Zaradi tega se holandski študentje nahajajo v dokaj neugodnem položaju.

OB PISANJU »STUDENT MIRRORA« NETOČNO PRIKAZOVANJE

Organ koordinacijskega sekretariata nacionalnih študentskih unij »Student Mirror«, ki v svojih biltenih novostih seznanja javnost s življenjem in delom študentov širom sveta, je konec preteklega leta netočno in dezinformativno prenesel iz ljubljanske »Tribune« poročilo o konferenci predstavnikov študentskega tiska v Jugoslaviji.

Doslej je »STUDENT MIRROR« dovolj objektivno prinašal vesti iz jugoslovanskih študentskih časopisov, medtem ko smo tokrat na njegovih straneh lahko prebrali naslednjo informacijo: »V Ljubljani je od 29. oktobra do 1. novembra 1954 bila prva konferenca jugoslovanskega študentskega tiska. Glavni cilj te konference je bil sodelovanje med množičnimi študentskimi časopisi Jugoslavije. Poudarili so, da leže tekoče v ideološkem cilju tiska. Vsi študentski listi so več ali manj organi Zveze študentov Jugoslavije, vendar pri vsem tem izgleda, da so se nekateri časopisi precej oddaljili od linije Zveze študentov Jugoslavije. Ravno tako je bilo mogoče opaziti, da imajo študentski časopisi premajhno finančno pomoč. Zaradi papiirja in cen tiskanja, ki so v znatnem porastu, je študentski tisk v Jugoslaviji podvržen velikim težavam.«

Tako pisanje »Student Mirrora« nas po pravici preseane in to tem bolj, ker je redakcija tega biltena imela dovolj možnosti, da iz »Tribune« in »Studenta« ali pa drugih naših časopisov prinese točne informacije o prilikah in odnosu študentskega tiska do Zveze študentov Jugoslavije. Mi postavljamo vprašanje, ali gre tu za slab prevod vesti iz slovenskega jezika ali pa o zavestni konstrukciji dezinformacije? Na osnovi česa kolegi iz »Student Mirrora« uporabljajo take besede, kot so: »težave v ideološkem cilju«, in »oddaljevanju z linije«, a jih ne dokumentirajo z nobenim konkretnim dejanjem?

Mi upamo (če gre za napako), da bo ta napaka popravljena in, da bo »Student Mirror« v bodoče z več odgovornostjo obveščeval svoje bralce o življenju in delu študentov v Jugoslaviji.

V kolikor gre za določene namene — naj to redakcija »Student Mirrora« jasno pove.

V vsakem primeru je pojasnilo neobhodno. Redakciji »STUDENTA« in »TRIBUNE«

BORIS
ZIHEL:

O nekaterih vprašanjih književnosti in umetnosti

Na konferenci, ki je bila sklicana ob priliki I. mednarodnega študentskega posvetovanja o kulturnih vprašanjih, sem odgovoril obsejše na vrsto vprašanj, ki zadevajo problematiko, o kateri je bilo govora na nedavnem izrednem plenumu Zveze književnikov Jugoslavije. Skušal bom svoja izjavljana kolikor mogoče zgostiti in se omejiti predvsem na tista vprašanja, ki sem se jih na plenumu samem ognil.

Prvo vprašanje: Sodobni estetski kriteriji in s tem v zvezi normativna marksistična estetika (ali je mogoča in kako bi jo definirali)?

Odgovor: Na to vprašanje sem deloma odgovoril že na plenumu. Ker pa je videti, da stvari nisem dovolj obrazložil, bi svoj odgovor na tem mestu dopolnil s tem: Vsaka umetnina je neko družbeno dejstvo. Zaradi tega ne le dopušča, marveč imam za povsem naravno znanstveno estetiko. Predmet znanstvene estetike naj bi bila umetniška dela v vsej svoji konkretni celoti in vseh svojih konkretnih povezanosti. To pomeni, da se znanstvena estetika nikakor ne more omejevati samo na formalno stran ustvarjanja, marveč morajo biti njen predmet, prvič, specifični zakoni umetniškega ustvarjanja in razvoja umetnosti, drugič, idejna vsebina umetniških del in tretjič, družbena pogojenost in vloga umetnosti ter posameznih umetnin. Razbijanje te celote in dodeljevanje posameznih njenih delov raznim »sociologijam umetnosti« v izključno obravnavanje lahko praktično vodi samo v estetski formalizem.

Ne morem si zamisliti resnično znanstvene, dialektično-materialistične estetike, ki ne bi obravnavala niti problema idejne vsebine umetniškega dela niti problema družbene pogojenosti in smotnosti umetnosti in umetniških del. To bi bila neživljenjska, kabinetska učenost brez tistega, kar je za sleherni resnično znanost bistveno, brez duha dialektike.

Kakor si ne morem zamisliti tako okrnjene znanstvene estetike, tako si tudi ne morem zamisliti na ta način okrnjene umetniške kritike. Gre za celovito marksistično umetniško kritiko, ki se svojega predmeta loteva v vsej njegovi konkretnosti. Z obliko kritičnih del take vrste se, žal, ne moremo pri nas preveč pohvaliti. Že na plenumu sem dejal, da najvišje, kar smo v tem pogledu v jugoslovanski umetniški kritiki dosegli, predstavljajo posamezni kritični spisi Miroslava Krleža. Pristavljam sem, da naj si vsi, ki jim ni jasno, kako si marksisti zamisljamo celovito književno kritiko, ki se konkretnega književnega dela loti vsestransko, preberejo recimo Krležin esej o Marcelu Proustu. Na vsa tri vprašanja, na katera morata odgovorjati znanstvena estetika in kritika, dobimo v tem eseju odgovor, kar zadeva Marcela Prousta in njegovo delo.

V pogledu normativnosti znanstvene estetike sem na plenumu dejal, da si to normativnost predstavljamo izključno kot notranjo obvezo tistega, ki so mu znanstveni izsledki take estetike oblikovali določen pogled na umetnost ter njen človeški, družbeni pomen. Ne morem si, recimo, zamisliti zares marksističnega esteta ali kritika, ki v svojih razorih o umet-

nosti ne bi izhajal iz temeljnih zgodovinsko-materialističnih postavk marksizma in ki ne bi sprejemal umetnosti in umetnika kot nekega, sicer posebnega, toda vendar eminentno družbenega pojava. Ne morem si prav tako zamisliti umetnika, ki bi se zavestno in prostovoljno vključil v gibanje za socialistično preobrazbo sveta, se pravi, ki bi si zavestno postavil določen družbeni cilj, videl v boju za ta cilj smisel svojega življenja, hkrati pa bi v svoji umetniški praksi oznanjal dekadentske nazore o nesmiselnosti vloge človeškega bivanja. Normativnost znanstvene, konkretno marksistične estetike potemtakem pojmujem predvsem kot stvar doslednosti in načelnosti človeka, ki se je vključil v gibanje, čigar idejni izraz je marksizem. Nikakor pa ne poudarjam normativnosti znanstvene estetike v smislu birokratskega določanja estetskih kanonov, obveznih za vse in vsakogar. Umetnik lahko izraža samo tisto, kar je v njem in ničesar drugega. Toda če v njegovi notranjosti ne najdemo nobenega odnosa naprednih družbenih sil v boju za socializem, potem ne morem razumeti, kaj tak človek išče v naprednem gibanju, kateremu hoče vsiliti svoja, v bistvu reakcionarna pojmovanja človeka in življenja. Mislim, da je to jasno in logično. Vse to seveda ne pomeni, da se mora umetnik z globoko socialistično zavestjo omejevati ali pa sploh bavi izključno s tako imenovano politično bodrilno tematiko. Lahko si predstavljam pesnika, ki ni napisal niti ene politične budnice, ki pa je vendar z vsem svojim odnosom do življenja, razpadem v njegovem delu, zvest samemu sebi kot pripadniku naprednega gibanja. Danes so v glavnem za nami časi, ko je marksizmu veljala za »buržoazno«, »antisocialistično« že vsaka ljubezenska pesem v poeziji in vsako tihotaj v slikarstvu.

Tudi kar zadeva razne šole, smeri in stile v umetnosti sem mnenja, da je najbolje, če se umetnik razodeva v tisti obliki, v kateri najustrezneje izraža svojo zamisel. Kdor pa nima ljudem nič pomembnega povedati, najde kajpak tudi oblike, ustrezne njegovi notranji praznini, narcisoidni zaljubljenosti v besedne, barvne in miselne akrobacije ali pa kratkomočno njegovemu konjunkturizmu.

Saj končno gre vendarle predvsem za smiselnost in človeško pomembnost umetnosti in umetnine.

Drugo vprašanje: Kako naša literatura odraža življenje v zvezi z načeli take estetike (pojasnite določena stališča o tem vprašanju, ki so prišla do izraza na plenumu književnikov)?

Odgovor: Po mojem mnenju je vprašanje nekoliko nejasno postavljeno. Toda upam, da sem njegov smisel prav razumel.

V razpravi na plenumu je prišlo do izraza mnenja, da so govorniki problem naše stvarnosti in njenega odražanja v umetnosti obravnavali večidel abstraktno, kolikor nekateri tega problema sploh niso skušali izpostaviti zamehu kot problema, ki nima dosti opraviti z moderno umetnostjo. Mislim, in to sem poudaril tudi na plenumu, da je bilo v referatih in v razpravi govora o vseh mogočih vprašanjih, od sodobne atomske fizike do biologije in

psihologije, medtem ko smo zamenjali taka dejstva, kakor je, recimo, dejstvo, da cel odsek in sicer zelo pomembni odseki naše zgodovine sploh niso našli svoj ustrezní izraz v naši književnosti, da so, dalje, nekatere naše nacionalne književnosti še danes omejene na slikanje zgolj enega dela družbene stvarnosti, slovenska, recimo, na slikanje kmečkega človeka, medtem ko je silno zapletena problematika mestnega človeka, vsa pestrost njegovih odnosov, ostala neizkoriščena. Zato pa imamo precejšnjo poplavo tako imenovane psihološke literature, ki dostikrat ni nič drugega kakor dekadentsko psihologiziranje in špekulacija, oboje kakor nebo od zemlje oddaljeno od resničnega življenja in človeka. Stvar naše znanstvene estetike in kritike je, da raziskuje te pojave in njihove vzroke. Mislim, da je te vzroke treba iskati tudi v objektivnih družbenih premikih prehodnega razdobja, v katerem živimo. K zavestnemu kulturnemu življenju se dvigajo plasti, ki jim je suženjska delitev dela v razrednih družbenih formacijah zapirala pota k najdovršnejšim plodovom umetnosti in kulture nasploh. V širini in razmahu tega gibanja množici, ki gre vzporedno z družbeno-ekonomskim preoblikovanjem naše dežele, je treba danes videti glavno kulturno pridobitev socialistične graditve. Gre pa za to, da množice v toku našega gibanja k socializmu nadoknadijo, za

kar so bile prikrajšane v preteklosti. V tem procesu pripada ena najvažnejših nalog naših zavodnih socialističnih inteligentov, se pravi, tudi našim književnikom in umetnikom. To je problem, ki ga ni mogoče rešiti preko nobi, marveč gre za delo, preatčunano na generacije. Sela v tem procesu se bo po-

razjala kultura ter s tem tudi umetnost in književnost, ki bosta postajali vse ustrežnejši najnaprednejšim oblikam družbenega socializma. Že Marx je dejal, da so različna razdobja različno naklonjena posameznim vrstam umetnosti. Zlasti sodobni kapitalizem je umetnosti dokaj nenaklonjen. Činitelji, ki v kapitalizmu razkrojvalno vplivajo na umetnost, v prehodni dobi nikakor še niso odmrli. Taki činitelji so, recimo, komercializacija kulture z egocentričizmom in kulturovstvom v vrstah umetnikov samih kot drugo platjo medalje, idejna odmaknjenost posameznih ustvarjalcev človeško in umetniško zanimivim problemom dobe itd. Ne da bi se spuščal v podrobnejše razmotravanje tega vprašanja, moram reči, da vidim v širini sodobnega množičnega kulturno-prosvetnega dela jasnino in glavni predpogoj tudi za razcvet književnosti in umetnosti v bodočnosti. Vsekakor pa bi bilo treba o tem sila konkretnem problemu podrobneje razpravljati.

Tretje vprašanje: O definiciji realizma, ki je bila postavljena na plenumu v referatu tov. Vidmarja, in o tem, ali je doživel realizem kake stvarnejše spremembe, kar zadeva vsebino in obliko?

Odgovor: Prvič gre za to, da se zedinimo v vprašanju, kaj realizem sploh je. Nekateri istovetijo realizem z literarnim empirizmom ali naturalizmom, pri čemer se potem nujno mora postaviti vprašanje o odnosu med realizmom in fantastiko v književnosti, ki se ga je v svojem referatu na plenumu lotil tovariš Josip Vidmar. Drugi danes uvrščajo v rubriko realizem prav vse, slikanje dejanskega življenja prav tako kakor izključno literarno objanje neurejenih sanjskih prividov na temelju freudističnih in nadrealističnih teorij in teorij. Po mojem mnenju je realizem v književnosti problem, o katerem bo treba še zelo mnogo razpravljati. Tudi nedavni Kongres sovjetskih pisateljev v Moskvi in razprava na njem nam pričata, da stvar s tako imenovanim socialističnim realizmom še zdaleč ni tako jasna, kakor se je sprva doždevala. Izhodišče za znanstveno raziskavanje te-

ga problema mora biti po mojem mnenju spoznavna teorija dialektičnega materializma, teorija dialektičnega odražanja stvarnosti v človekovi zavesti. V nasprotju s tistimi, ki so mnenja, da nam Marx ni v tem pogledu nič povedal, mislim, da je zlasti v svojem uvodu »H kritiki politične ekonomije« problem zgrabil s tiste strani, s katere ga je mogoče zgrabit. S tega vidika tudi ne gre podcenjevati znanega govora, ki ga je imel Maksim Gorki na I. kongresu sovjetskih pisateljev leta 1934, zlasti prvega dela tega govora, ki se navezuje na omenjene Marxove postavke.

Mnenja sem, da vsak globlji znanstveni pogled v družbeno dogajanje in v dogajanje v posameznem človeku mora nujno roditi nove prijeme v književnosti. Toda treba je ločiti med takim pogledom na družbo in človeka in med različni psevdoznanstvenimi zaključki in filozofskimi teorijami, na katerih temelji sodobno prazno psihologiziranje v književnosti. Prepričan sem, da književnik, ki mu je znanstveni pogled na družbo in človeka postal neoljubljiva sestavina njegovega »jaza«, gleda na svoje ustvarjanje, njegov predmet in naloge drugače, kakor pa književnik, ki mu je tak pogled tuj. Zato se mi zdi, da bo sleherni zares no realizem moral organsko rasti hkrati z rastjo naših književnikov in da bo lahko šele na podlagi njihove konkretne literarne prakse ter njenih rezultatov do kraja teoretično postavljen. Vse estetike in zgodovine so se zmerom porajale ob in na podlagi konkretnih del. Mislim, da isto velja tudi za nove oblike realističnega ustvarjanja, kar pa ne pomeni, da se moramo odreči marksističnemu raziskavanju in teoretičnemu posploševanju naše kulturne preteklosti in sedanjosti.

Taki bi bili v glavnih obrisih moji pogledi na posamezna vprašanja, ki so bila načeta na nedavnem plenumu Zveze književnikov Jugoslavije. Poudarjam, da je to področje od vseh področij družbenega dogajanja doslej z vidikov zgodovinskega materializma nedvomno najmanj raziskano in da sleherni taka razmotravanja lahko služijo le kot prispevek nadaljnjemu razčiščevanju pojmov.

Prvoljub Pejatović:

Alas i bela devojka

Riba sa crvenim čelom okrvavila je reku.
U injavu bradu alas se spustio psovku
i pao kolenima na pesak da moli Belu devojkju:

Bela devojko
nasmeši se
neka ozdrave ribe
i neka plave poteku.
Bela devojka — kamen.

Beli vetar oklošao je reku.
Preko zaledenih riba prelaze dečaci i ovce.
U injavu bradi alasu se zaledila psovka:
i dotaklo je kolenima sneg da moli Belu devojkju:

Bela devojko
nasmeši se
da se otopi led
i rečna deca ozdrave.
Bela devojka — kamen.

Sunce je ojačalo i ispilo reku.
Udaviše su se ribe u pesku.
Iz injave brade alasu se odronila psovka.
Strah Bele devojkje preplasio je travke.
...A s mrakom je umorna pod vrhu pala.
Citavu noć iskrio joj se na trbuhu mesec
i krunilo niz bedra zvezde.
U zoru se nasmešila
i reku zelenih riba rodila.

Konferenca je pokazala konkretne možnosti sodelovanja

Prva mednarodna konferenca o kulturni aktivnosti mi je omogočila, da stopim v čim tesnejši kontakt z jugoslovanskimi študenti; zato sem srečen, da sem bil te dni v Ljubljani.

Temelj, na katerem bi se lahko aktivno povezali študenti vsega sveta, more — po mojem mišljenju — biti danes samo kultura. Ni razlik, pregrad in železnih zaves, če želimo res pošteno združiti svoje težnje in začeti s skupnim delom na kulturnem polju; tudi jih biti ne more, če upoštevamo, da smo mi študentje svobodni ljudje, ki spoštujemo ideje in nazore drugih svobodnih ljudi. Vsi se zavemo, da vsaka kulturna in ideološka izolacija vodi le k popolni izolaciji in s tem k

uničenju kulture in civilizacije sveta sploh.

Kolikor bomo znali razumeti, tolmačiti in si osvojiti kulturo drugih narodov, toliko bomo lahko rekli, da se nismo izneverili svoji nalogi: mladi intelektualci smo, ki moramo ustvariti vsem boljše in človeku vrednejše življenje. V času naše konference, ki je pokazala konkretne možnosti razvoja v to smer, smo storili velik korak naprej.

Izkoriščajoč to priliko, ki mi jo nudi slovenski študentski list, izročam živ in tople pozdrave italijanskim študentov kakor tudi svoj osebni pozdrav vsem študentom Ljubljane in Jugoslavije.

Vittorio Boni
predsednik UNURI
(Zveze študentov Italije)

UMETNIŠKO DELO OSVOJI IN ZEDINJA VSE!

Zdi se mi, da je kultura in umetnost tisti najvažnejši faktor, ki bi mogel biti čuvár ohranitve miru v svetu. In upam, da smo v tem vsi soglasni: skrb za mir med narodi je danes v svetu najpomembnejša stvar.

Politična razpravljavanja nikdar ne privedejo do popolnega soglasja med ljudmi. Umetniško delo osvobi in zedinja vse, ki ljubijo človeka in življenje. Vendar pa geografsko-zgodovinske razlike, neenakost jezikov, otežkočajo

izmenjavo kulturnih dobrin. Mi, študentje, bi morali biti tisti, ki bi se ovir nečrno in smotno v medsebojnem sodelovanju premagovali. Zato smo tudi danes v Ljubljani na tej konferenci, katere rezultati morajo biti plodnejše kulturne zveze med vsemi narodi in vsemi civilizacijami. Uresničevanje tega programa bo dala šele tej konferenci njen pravi pomen.

Emil H. Eydjilsson
Delegat Zveze študentov Islanda

Še o drobcu RAZMIŠLJANJA

o modernem slikarstvu

v 19. številki TRIBUNE

na tisto, kar je viden dojemati, kar se ne vsebuje nove problematike, to je na tisto umetnikovo delo, ki je čim bližje realističnemu podajanju stvari. To je lahko umik, previdnost do snovi za katero se nima kriterijev, po katerih bi ocenjeval. Kategorično odklanjanje pa včasih iz raznih vzrokov ni najbolj primerno. A to je le ilustracija recenzenta. Važnejši je lahko drug vzrok, če je namreč to pojmovanje zavestno in se načelno smatra kubistično, surrealistično ali abstraktno (da drugih slogov niti ne naštevam) ustvarjanje samo za začenšek v stran, samo za ekstravaganco, dobra stara realistična umetnost pa je edino veljavna. Ta obsodba, ki označuje zadnjih petdeset let svetovnega umetniškega ustvarjanja samo za modo in sport, čeprav mu morda priznava kakšne manj pomembne pridobitve me silijo k premišljevanju. Torej petdeset let zaman, vse to je samo propad tisočletne umetnostne misli?

Moderna umetnost si je v glavnem pridobila popolno enakopravnost, čeprav še niso povsod kriteriji za njeno ocenjevanje zreli. Zato je nujno treba opustiti ocenjevanje z lažjega ali vsaj trdnjše in bolj znanega stališča.

KONFERENCA JE POLOŽILA TEMELJ, KI BO OMOGOČIL RAZŠIRJENJE KULTURNE IZMENJAVE

I. mednarodna študentska konferenca o kulturni aktivnosti, ki jo je organizirala Zveza študentov Jugoslavije, je načela vrsto vprašanj, važnih za mednarodno sporazumevanje. Organizacija te konference je bila na isti višini z organizacijo drugih konferenc, katerih sem se udeležil. Položila je temelj, ki bo omogočil razširjenje kulturnih izmenjav med različnimi študent-

James Edward

Apolitičnost je danes zelo konkretna oblika političnosti

Po triurni diskusiji o problemih kulture in umetnosti našega in današnjega človeka sploh, ki jo je kot častni gost naše konference vodil v petek 7. I. 1955 član Zveze književnikov Jugoslavije Ervin Sinko, smo ugledega pisatelja zaprosili, da nam v kratkem razgovoru poda svoje mnenje o konferenci, kakor tudi bistvene misli svojega razgovora z delegati.

Vse, kar služi človeku, da se bori proti nečlovečnosti in kar ga od nje osvobaja, je sestavni del človeške kulture. Danes nedvomno obstoji neka protislovnost med našim spoznanjem, kakšni bi morali biti človeški odnosi in kakšni so. Naloga kulture je, da se bolj zavemo te protislovnosti in da se na temelju te zavesti borimo za preoblikovanje življenjskih osnov. Vse, kar imamo danes, so samo fragmenti bodoče kulture; ta bo ustvarjena šele ko bo predrt jez med našim notranjim in našim zunanjim življenjem. V razrednih kulturah, anizli, krščanstvu — povsod postavlja človek življenju zahteve, ki

Krleža. Krleža nikdar ne govori o drugih stvareh kot o naši najbolj pereči problematiki; a vedno z univerzalne perspektive. V tem je tudi naloga naše književnosti: Če kdaj, tedaj so danes naši problemi problemi vsega sveta. Če rešimo mi tu, danes, problem človeških odnosov, tedaj smo ga rešili tudi za druge.

Danes obstoji pri nas v naši literaturi neka aristokratska apolitičnost. Mislim, da je to naravnost fantastična siromaštvo. Ustvariti umetnost izven človeškega — to ni mogoče. A človeško in politično je danes norazdružljivo. Slediti danes tej tendenci apolitičnosti, pomeni zahteti slejkoprej v slepo ulico. Edina možnost, da bomo nekoč lahko iz svojega življenja zares odvrgli politiko, obstoji v tem, da jo vodimo in to v čimbolj ostrim in konkretnem pravcu k čimbolj ostru in konkretnemu ci-

lju. Apolitičnost je danes nedvomno zelo določno opredeljena oblika političnosti. Zato pravzaprav objektivno v naši državi ni možnosti, biti apolitičen.

Zakaj n. pr. realizem Laze Lazareviča za nas ni dovolj realističen? — Očitno smo razvili ne le svojo zavest, ampak tudi senziбилnost. Drugače doživljamo, kot je doživljal Laza Lazarevič. Po eni strani smo plod družbenega razvoja — stvarnost, v kateri živimo, je druga; po drugi strani pa je naše čute, naša čustva vzgojila umetnost poslednjega stoletja. Pesnik oblikuje ne samo svet in družbo, ampak tudi bralca. Človek ne dobiva samo misli, on razvija tudi svojo senziбилnost. Zato delu je realizem izza stotih let na nas kot romantičen. Razvili in spremenili smo se — in z nami se je spremenil naš pogled na umetnost, ki nas je vzgojila...

Mislim, da v literaturi ne moremo ločevati forme in vsebine. Ne morev izbrati, kako boš pisal. Načeloma nisem proti nobeni literarni smeri.

BURMA, ZDA, ITALIJA, SAAR, NEMČIJA ISLAND FRANCIJA, KANADA IN JUGOSLAVIJA

Današnji svet morda bolj kakor kdajkoli karakterizira dejstvo, da kljub razlikam v pogledih na sodobno življenje in celoten družbeni razvoj ni mogoče zadržati naravnih in popolnoma razumljivih, naprednih teženj po mednarodnem sodelovanju in medsebojnem zbliznanju. Doba, v kateri živimo, je zaradi nujnosti in koristnosti mednarodnega sodelovanja, ne glede na razlike in skupne poglede v ideološko bisevenih vprašanjih našla precej vnetih zagovornikov sozvoja tudi med študenti različnih držav. Čeprav je na konferenci sodelovalo manjše število držav, kot smo pričakovali, ker predstavniki nekaterih držav zaradi objektivnih težav niso sodelovali, je vendar rezultat konference povsem zadovoljiv. Navezani so novi stiki kul-

zato je imela vseskozi delaven značaj. Katero od postavljenih nalog je konferenca rešila? Preden odgovorimo na to vprašanje, je treba pregledati referate predstavnikov posameznih študentskih uni in njihove poglede na vprašanja, ki jih je konferenca reševala. Zlasti moramo naglasiti, da na konferenci ni bilo govora samo o praktičnem načinu kulturnega zblizanja med študenti, temveč je prišlo tudi do teoretičnih razprav, kaj naj se pravi pravi razume pod pojmom: kulturno-umetniška dejavnost študentov? Tako je konferenca že takoj v začetku obravnavala splošna vprašanja kulture, kar je vsekakor pripomoglo, da se je jasno opredelilo naziranje in pogledi posameznih delegacij. Končno mnenje je bilo, da ni koristno samo razpravljati o splošnih kulturnih vprašanjih, ampak, da se mora poglobiti tudi podatek razprave usmeriti na vprašanja kulturne dejavnosti študentov, hkrati s tem pa razpravljati o delu posameznih kulturnih skupin, o izmenjavah, festivalih, seminarjih itd.

Predstavniki nemške delegacije je takoj na začetku dodal koristno pripombo. Po njegovem mnenju bi morali dokončno razjasniti, kdo na sodeluje na podobnih konferencah, profesionalni kulturni delavci ali pa amaterji. Vzporedno s tem je predlagal, da bi ustanovili mednarodno organizacijo, ki bi skrbela za povezavo posameznih kulturnih skupin in prevzela skrb za kulturno dejavnost študentov.

Pomemben prispevek je predstavljal tudi referat jugoslovanske delegacije, ki je obravnaval v glavnem pač za nas najbolj aktualna vprašanja o študentskem sodelovanju z izmenjavami in gostovanji umetniških skupin in društev in to preko nacionalnih in mednarodnih festivalov. Naši predstavniki na konferenci so predlagali neposreden stik med posameznimi študentskimi kulturnimi skupinami na svetu, ki bi bil po mnenju delegacije izvedljiv v okviru vsakoletnih mednarodnih konferenc. Na teh konferencah bi sodelovali tudi organizatorji raznih kulturno-umetniških gostovanj in prireditelji študentskih festivalov. Razen tega so za povečavo koristne razne druge oblike medsebojnih stikov, kot so seminarji, študijske turnee itd. Če že pristopimo k konkretni obliki mednarodnega sodelovanja, moramo organizirati tudi informacijsko službo. Ta služba naj bi dajala točen pregled o študentskih kulturnih skupinah, njihovih umetniških stvaritvah, uspehih in o študentskih festivalih. V referatu delegacije ZSJ je bilo odmerjenega precej prostora tudi finančnim vprašanjem, brez katerih si ne moremo zamisliti kulturne dejavnosti študentov. Razen tega je bilo nekaj dobrih napotkov in pripomb o gostovanju naših kulturnih skupin v inozemstvu. Italijanski predstavnik Boni je govoril o študentskih seminarjih, ki bi po njegovem mnenju morali dobiti obliko priložnostnih razprav o najbolj perečih kulturnih vprašanjih. Zavzel se je tudi za to, da bi na te seminarje povabili tudi priznane strokovnjake, predvsem profesorje, kar pa so ostali zavrnili z utemeljenim odgovorom, da so seminarji stvar študentov in izraz njihove dejavnosti. Francoski delegat Ballard je

dopolnil italijanskega delegata s tem, da bi na teh seminarjih razpravljali razen o splošnih kulturnih, tudi bistvene značilnosti sodobnega študentskega življenja, kot je n. pr. zgodovina študentskega gibanja in drugo.

V diskusiji so živo razpravljali o izmenjavi in gostovanju posameznih kulturnih skupin. Dejstvo je, da študentje ne poznajo stvaritev posameznih študentskih kulturnih skupin v tujini. Zaradi tega naj bi vsako leto izdajali posebno publikacijo z osnovnimi podatki o delu in uspehih posameznih kulturnih skupin. Obenem bi v publikaciji zajeli podatke o seminarjih, festivalih, skratka, publikacija bi seznanjala in povezovala posamezne kulturne skupine in nacionalne zveze. Mednarodni povezavi naj bi služili tudi filmi, ki bi prikazali kulturno dejavnost študentov.

V nadaljevanju so govorili tudi o povezavi in medsebojnem sodelovanju slušateljev posameznih umetniških akademij, ki so pravzaprav tisti, ki orjejo ledino na kulturnem polju. Zlasti se je obširno ukvarjal s tem nemški delegat, ki je predlagal ustanovitev posebne mednarodne organizacije za vprašanja kulturne dejavnosti študentov. Štik slušateljev umetniških akademij je potreben že iz prostega razloga, da je bodočim umetnikom potrebna povezava z ustanovami te vrste in osebnimi stiki, kajti v razgovorih in sestankih z ljudmi iste stroke se čisto izoblikuje marsikatero koristno dognanje.

Prva mednarodna konferenca o kulturni dejavnosti študentov je pokazala, da obstajajo številni problemi, ki jih ni mogoče rešiti z eno samo konferenco. Zato se bodo odzale vsako leto sestajali strokovnjaki za kulturna vprašanja iz vseh študentov in razpravljali o svojih problemih in nalogah. Konferenca je razen tega pokazala, da je bil že skrajni čas za poglobitev mednarodnega zblizanja na kulturnem področju in konkretni sklepi, ki jih je v zvezi s tem sprejela, bodo pomaknili mlinosko kolo kulturnega udejstvovanja študentov iz mrtve točke, tako, da ga bodo spoznali tudi zven med posameznimi državami. Mnoga vprašanja, ki so jih posamezni delegati postavili, so začasno ostala še nerešena. Razen tega se iz dneva v dan pojavljajo novi problemi, kajti nikjer ni mogoče govoriti o neki ustaljenosti, najmanj pa v kulturnem umetniškem delovanju. Prav gotovo pa je konferenca precej pripomogla, da bo bodoča mednarodna povezava kulturnikov bolj uspešna, kot do sedaj.

Klub OZN na pravni fakulteti

Pred nedavnimi je bil na pravni fakulteti v Ljubljani ustanovljen klub Združenih narodov. Namen tega kluba je združiti okoli sebe vse študente, ki jih zanimajo problemi te svetovne organizacije. Klub bo prirejal predvsem predavanja in bomo o njegovem delu poročali v naslednji številki.

Italje med Ljubljano in Zagrebom

MEDNARODNE VESTI

AVSTRIJA

Tekmovanje v govorništvu

Tudi to zimo bo mednarodna visokošolska sekcija lige Združenih narodov priredila tekmovanje v govorništvu. Za temo so določene sledeče snovi: »Cilji in pota Združenih narodov« in »Atomska moč in mir«. Predvidene so mnoge nagrade, med katerimi tudi osemdnevno bivanje v Ženevi.

Rešitev slikovne uganke

Precej študentov je rešilo dokaj lahko slikovno uganke. Izžrebali smo dva reševalca, čeprav smo predvidevali le enega. Prvo nagrado prejme kolegica Krošič Nuša iz Ljubljane, Albanska 8; drugo pa Miran Iskra s Poljanske ceste 20 v Ljubljani.

Nekateri imajo posebno srečo, ker hodijo mimo te hiše in so zato uganili. Nekdo pa je zapisal takole: Res, take hiše so »rasle« tudi v Ljubljani, sedaj pa se umikajo novim. Tisti, ki so bili v tujini, so večkrat morali mimo, ko so šli na Urad za potna dovoljenja. Seveda je bilo tudi precej rešitev, ki so poudarjale, da se ta hiša nahaja na Doljskem, na Gorenjskem ali celo na Štajerskem, nekateri so tudi za druge kraje v Sloveniji navedli točno na katerem vogalu naj bi se ta hiša nahajala. Oba izžrebana pa naj prideta v redakcijo po nagradi. — Slika na predstavlja hišo v Ljubljani, na vogalu Kolodvorske in Čufarjeve ulice.

DANSKA

Spet socialno ekonomska vprašanja

V letnem poročilu o študijskem letu 1953-54 podaja nacionalna zveza danskih študentov pregled socialnega položaja danskih študentov. Pri zavedanju danske študentske zveze so bila v preteklosti usmerjena predvsem na ureditve zadovoljivega in današnjim razmeram primerne načina dodeljevanja štipendij. Čeprav je bilo v ta namen določenih 1,5 milijonov kron, ta vsota še zdaleč ni zadostovala, da bi krila vsaj minimalni del potreb. Dokončna ureditve dodeljevanja štipendij še vedno ni urejena. Pred danskim parlamentom se nahaja zakonski načrt o ureditvi tega vprašanja, o katerem se trenutno razpravlja v strokovnih zborih. Da bi se omililo težko stanje vsaj enega dela danskih študentov, se je študentska zveza sporazumela s podjetji, da si poiščejo večino honorarno zaposlenih nameščenec med študenti. Tako je

Ker je bilo samo osem po polnoma pravihni rešitev, pridejo v poštev za nagrade na slednji tovariši:

1. INGLIC ALEKSA, Ljubljana, Vrtača 17.
2. MIKLAVC BOJAN, Ljubljana, Podlimbarskega 17.
3. AJDIČ BOJAN, Ljubljana, Zarnikova 14.
4. STANCAR JOŽE, Ljubljana, Bezenškova 30.
5. REPANŠEK ANTONIJA, Ljubljana, Černetova 49.
6. FINDERLE LOJZE, Ljubljana, Poljanska 20.

biro za posredovanje dela pri danski študentski zvezi posredoval v preteklem letu 2300 zaposlitev.

CHILE

Kongres

Četrti nacionalni kongres študentov države Chile, ki bi se moral održati konec preteklega leta, je odložen do meseca julija 1955. Dosedanji nacionalni študentski svet je v preteklem letu posvečal veliko pozornost izboljšanju socialno-ekonomskega položaja študentov kot tudi raznim vprašanjem političnega, socialnega in kulturnega značaja.

FINSKA

»Velika loterija«

Finski študentje nameravajo v najkrajšem času ponovno prirediti veliko loterijo. Od leta 1949, ko je bila prirejena prva loterija, so dosegli finski študentje na ta način skupni dohodek približno 80 milijonov dinarjev. Pretežni del teh dohodkov so porabili za gradnjo novih stanovanj.

IZŽREBANI REŠEVALCI

7. RINK MILJANA, Postojna, Pod Ostrim vrhom 1.
8. AJDIČ SONJA, Ljubljana, Zarnikova 14.
Preostale nagrade bomo pritrinili za nagrado križanko, ki jo bomo objavili v eni izmed naslednjih števil. Nagradni reševalci naj dvignejo n nagrade (knjige in druge praktične predmete, ki so jih prispevala razna podjetja) na upravi TRIBUNE, Ljubljana, Miklošičeva 5a, od 28. t. m. dalje, vsak dan od 12. do 13. ure.

Delegati jugoslovanskih študentov na konferenci

IZ VSEH STRANI

Zanimivo predavanje

V sredo zvečer je v polni dvorani Študentske menze predaval tov. Vida Tomšič, član CK ZKJ in naš delegat na devetem zasedanju Organizacije Združenih narodov.

Povedala je o svojih vtisih s tega zasedanja, kakor tudi naše stališče do raznih vprašanj, ki so bila na dnevnem redu zasedanja.

Dalje je govorila tudi o nor-

malizaciji odnosov med Sovjetsko Zvezo in Jugoslavijo. Ki se v zadnjem času vidno izboljšuje.

Odgovorila je tudi na vprašanja o sprejemu LR Kitajske v OZN in odnosov arabskih držav do Izraela, katere so ji poslušalci postavili.

Predavanje je bilo zelo zanimivo, saj so bila posamezna vprašanja obdelana tudi z globlje strani, katerih med poročili dnevnega časopisa ne najdemo.

Manj prakticisma, več idejnosti

Plenum filozofske fakultete je pokazal, da se organizacije še niso lotile tistih osnovnih vprašanj, ki so bistvo dela ZSJ v klubih in združenjih na fakultetah.

Kljub dobri zamisli, da bi plenum obdelal idejna in politična vprašanja, ki bi jih klubi obpravljali in reševali, tega ni bilo čutili, razen deloma nakazanih problemov posameznih članov, ki pa so ostala le v njihovih izjavah.

Delo v klubih sicer ni zamrlo. Vendar se več ali manj rešujejo strokovna in manj važna vprašanja, medtem, ko gredo najvažnejša mimo njih. Razen v nekaterih klubih, kot je n. pr. klub zgodovinarjev, kjer obravnavajo vprašanja idejnosti in idealističnih poljov v zgodovinski znanosti ter komparativistov s slično tematiko in morda še nekaterih oddelkov, ni v klubih posebne živatnosti. Največji problem je pač germanizacija, kjer vlada popolna nezainteresiranost.

Klubi in združenja so zamenjala našo splošno problematiko, ne samo politično, temveč tudi gospodarsko. Centralni problemov t. j. komun, reforme solstva, ali teoretskih, kot Kardeljev referat »Jugoslovanska demokracija v praksi«, ni na dnevnem redu predavanja in debat v klubih.

Filozofska fakulteta je šola bodočih vzgojiteljev. Idejnost in marksistično formiran svetovni nazor mladih ljudi, ki ga bodo prenašali na bodočo generacijo, sta tu predvsem važna.

Morda ni napačna misel, izražena na plenumu, da je potrebno iti na združenja in od tam prinesiti življenjskih predlogov. Oblika plenuma ni več primerna. In pa več individualnega dela. Zanimanja za posamezna vprašanja je dovolj, treba jih je le poiskati in posredovati članom v obliki sprostih in širokih debat ter drobnega in individualnega razpravljanja.

Takšnih zanimivih in kvalitetnih predavanj si želimo še več.

GOSTOVANJA NAŠIH SMUČARJEV

Že v tem mesecu bo gostovala v Grazu na velikem tekmovalnem v smučarskih tehnik reprezentanca naše univerze. Tekmovanje bo 23. januarja. 13. februarja bo gostovala v Grazu naša alpska reprezentanca, kjer bodo tekmovali v vesleslalomu. Ena največjih prireditelj letošnje sezone bo na Schnebergu 19. in 20. marca, ko bo tam troboj smučarskih reprezentanc univerz Ljubljane, Dunaja in Graza.

TEČAJ PZ

Počitniška zveza Univerze organizira v mesecu februarju smučanje pri Sv. Križu nad Jesenicami. Prijave se prejemajo vsak dan med 12 in 13 uro v pisarni združenja prirodoslovno-matematične fak. na Univerzi, soba 71. Celotna oskrba, dnevno 200 din. Pohitite, prijave samo do konca januarja.

Obenem obveščamo, da je zadnji rok za vpis v počitniško zvezo do konca meseca februarja.

Študentska fotorazstava

Študenti medicinske fakultete v Beogradu so se odločili, da si razen doktorske diplome pridobe tudi fotomatersko. 250 ljubiteljev te umetnosti na tej fakulteti je pred nedavnimi ustanovila svoj klub in so sedaj priredili že tretjo razstavo. V svojih delih pa so le predvsem medicinski, saj obravnava večina slik tematiko, ki je podobna njihovim študijskim problemom. Člani kluba izdelujejo tudi mikrofime, na kar so še posebej in upravičeno ponosni.

(Politika)

Rešitev križanke

Vodoravno: 1. Katalonec, 9. simulant, 17. up, 18. lepopsi, 19. puran, 20. RN, 21. rak, 23. Lenin, 24. teloh, 25. jud, 26. Aron, 28. ter, 29. curek, 30. bub, 31. talim, 33. terarij, 35. mehask, 36. Otokar, 38. cofat, 39. megera, 40. Sava, 41. atej, 42. iz, 44. rez, 45. jo, 46. ki, 47. jed, 48. ep, 50. od, 51. maj, 52. ilov, 54. Rikana, 56. Emona, 58. ihoni, 59. hizam, 60. zagib, 61. činele, 62. arak, 64. Aca, 65. on, 66. CS, 68. ali, 69. ka, 70. svi, 71. ška, 73. in, 74. ovit, 75. jalo, 77. vezati, 79. Nariš, 84. Azazel, 86. Spiki, 87. računan, 89. enako, 90. črn, 91. komis, 92. bas, 94. grog, 95. iti, 96. komet, 97. napoj, 99. Ani, 100. na, 101. Bučar, 102. veluren, 104. oj, 105. Afrikanec, 106. mehazima.

Navpično: 1. kuratorji, 2. apar, 3. Al, 4. Lel, 5. opet, 6. no, 7. Epirec, 8. cin, 10. Iperit, 11. Mulej, 12. urok, 13. Lah, 14. An, 15. Trubar, 16. indikacija, 23. kolos, 24. tura, 25. juhej, 27. nikar, 29. Caf, 30. Begej, 32. mavec, 34. ro, 35. metodika, 37. razplameniti, 39. majorizacija, 43. Zelenica, 46. kanibali, 48. domina, 51. manira, 53. voze, 55. žoga, 57. nakoviti, 61. čakavščina, 63. kinologija, 67. skaze, 70. svaki, 72. slang, 74. oziri, 76. ozara, 78. epitaf, 79. name, 80. ošit, 81. rus, 82. in, 83. kabale, 85. ekonom, 87. roman, 88. naph, 91. koč, 92. Sora, 96. Kulk, 97. nem, 98. jen, 101. bi, 103. ni.

Novo leto brez alkohola

Pri organizaciji prve novoletne proslave brez alkohola so imeli beograjski kolegi glavno besedo. Praviijo, da je »prikajovanje« novega leta uspelo, pa čeprav so pilili še sadne sokke. Glavni aktivisti tega pokreta izjavljajo, da bodo sedaj pričeli organizirati aktivne po posameznih fakultetah.

Člani Počitniške zveze v Ohridu

Pa vendar se nam ne godi slabo!

Kot ugotavlja neki članek -ko- v Ljudski pravici (20. januarja 1955 na 5. strani spodaj), se nam vendar ne godi slabo: stanujemo v študentskih domovih, ki jih je že cel kup, dva bloka bosta menda gotova že v teh dneh in kar trije nebotičniki bodo zgrajeni za naš blagor, stanarina je dobesedno brezpomembna, jemo v menzi, kjer za boriš 50 din dobimo celotno kosilo z najmanj tremi obroki, ta hrana je baže okusno pripravljena in lepo servirana v udobnem ljubljanskem lokalu; kar vsi vprek in vsi mogoči nas štipendirajo, mnogim se podi tako kot študentu N. N., ki ima 10.000 din štipendije, študentje smo »stalne mušterije« v barih, kjer teče šampanjec s naših miz kod voda, hodimo gledat vse filme in lo kar dan za dnem, na veselicah se pretapamo, razbijamo šipe, stole in luči, (če bi bili v Ljubljani še borbli, bi nas članek gotovo opazil v veliki večini tudi tam?). In da bi paberkli imeti še dostojen konec, je, ugotovljeno, da so med študenti tudi reveži, ki se ne znajdejo in nimajo niti za kos delico mleka v mlekarini, toča teh je le majhen odstotek!

Da je to banalna storija, ni težko ugotoviti, vendar se kljub vsej brezpomembnosti te pisarje v kurzivu postavlja vprašanje, ali je hotel avtor s tem povedati kaj več, kot samo dobiti honorar. Če je nameraval -ko- premerjati sedanje stanje s tem, kako so Janezi študirali pred vojno, mu to ni uspelo, ker se take stvari delajo na resnejši način, pri katerem imajo dejstva večjo vlogo kot sicer. Če je bil namen teh paberkov zabavati bralce z neko »operetno« temo, je bil tudi trud v tej smeri zaman, kajti disharmonija v tej skladbi je preočitna.

Edino, kar diši po nečem, je zadnji stavek teh paberkov: »Menim, da bi bilo treba doseči neko enotnost in štipendiranje in pregledati, kdo jih bo prejemal in kolikšne bodo.«

K temu zaključku (?) bi vsekakor pristojal resen in tehten članek, kjer bi kdo napisal kaj o študentski problematiki ali pa tudi samo paberke, v katerih bi pisal o večini študentov, ki ne polnijo barov in ne razbijajo stolov na veselicah, o tistih, ki delajo pod težkimi pogoji, ki nimajo stanovanj, ki jedo samo enkrat ali dvakrat na dan, ki jim je kino edina zabava itd. Mogoče članek -ko- vidi študente samo takrat, ko ga ti zvržejo kozareček? Njima mena precejvati študentskih težav in podobnih stvari, vendar se mi zdi, da je članek v Ljudski pravici tendenčen in ima kot tak namen javnost dezinformirati in na nepravilen način prikazati študentsko problematiko, ki pa je toliko preča, da bi bila vredna resnejše obdelave.

Drago Kralj

(Opomba uredništva: Ker zahteva ta problem obširnejšo obdelavo in širšo publikacijo, bomo o tem pisali »Ljudski pravici«.)

Medicinske sestre

mladih ljudi, kjer ti živijo in delajo in da se vsa ta dekleta z voljo in veseljem posvečajo svojemu poklicu, ker, če bi bile tako neredne in če se ne bi zavedale svojih dolžnosti, ne bi te stroke študirale. Res je treba ta dekleta še naprej vzgajati, vendar v drugačini metodami kot doslej in prepričani smo, da bodo uspehi mnogo boljši. Tudi ne bi bilo napak, če bi razmisli o možnostih samouprave doma strani študentk, ker se je po vseh ostalih študentskih domovih zelo dobro obneslo. Toda o tem drugič.

Pa še odgovor tovarišici Gaspérinovi. Ne vemo, kako si zamisla javno rehabilitacijo. Eno je gotovo: v članku je nismo žalili. Če pa se pri navedbah napak v domu čuti prizadeto, se prav gotovo tudi zaveda, da del krivde za tako stanje nosi tudi sama. Prepričani smo, da bo za njo najlepša javna rehabilitacija, če bomo lahko v Tribuni čimprej objavili drug članek o domu Višje šole za medicinske sestre, kjer nam ne bo treba kritizirati razmer v domu, ampak da bodo te lahko služile za vzgled drugim.

REDAKCIJA TRIBUNE

Večer indijske glasbe

Klub za mednarodno sodelovanje beograjske univerze je pred dnevi priredil večer indijske glasbe in slikarstva. Komentarje sta posredovala Ortokov Dragošlav in indijski študent Vida Bushman.

OBJAVA

Akademski smučarski klub bo priredil v prvih dneh februarja začetniški smučarski tečaj za ženske. Vse informacije se dobe v klubiški pisarni, Miklošičeva 5/a, vsak dan od 12. do 13. ure.

Odbor

Dr. Anton Kuhelj govori na konferenci

turnikov. Naše mednarodno prizadevanje je osredotočeno na napore, da združijo posamezne nacionalne študentske zveze kot pogoj za intenzivnejše in smotnejše mednarodno sodelovanje.

Namen konference je bil v prvi vrsti izmenjati poglede glede izmenjave študentskih kulturno-umetniških skupin in društev, dogovoriti se o organizaciji mednarodnih študentskih festivalov in napraviti načrt za medsebojno praktično sodelovanje v prihodnjem letu. Kot vidimo, je morala konferenca rešiti praktična vprašanja sodelovanja in urediti način izmenjave kulturnih skupin,

KULTURNE ZAKLADE DELIMO MED SEBOJ

H. Avenarius

Univerza in umetnostne akademije so bistveni centri kulture neke dežele. Kot študentje se ne smemo omejit

samo na študij ene stroke, ampak se morame zavedati velikega bogastva kulturnih zakladov, ki jih hranijo posamezne dežele in za katere so odgovorne ravno visoke šole. Naša naloga je, da gojimo te zaklade; več: da jih delimo med seboj. Vse napore v tej smeri moramo podprati, zlasti, če jih podvezujemo študenti. Zato se v imenu naše delegacije zahvaljujem jugoslovanskim študentom: prvič, ker so sploh prevzeli organizacijo konference za izmenjavo kulturnih skupin in drugič, ker so jo tako velikopotezno in hkrati spretno izvedli.

Horst Avenarius, podpredsednik Zveze študentov Nemčije

GROSISTIČNO TRGOVSKO PODJETJE

"PRESKRBA" Sežana

Oskrbuje trgovska podjetja na drobno in kmetijske zadruge z vsakovrstnimi predmeti. — Obračajte se na nas, cene konkurenčne, blago kakovostno, postrežba solidna

2X

najboljš

Stein Eriksen — Smučar št. 1

Stein Eriksen je ime, ki je poznano vsakemu smučarju. Lansko leto so časopisi in revije širom sveta z velikimi naslovi in z mnogimi slikami objavljali sestavke o njegovih uspehih. Njegova elegantna vožnja in osvajanje naslova svetovnega prvaka sta mu prinesla tako popularnost v svetu, kakršne ni doživel še noben norveški športnik. Prav zato ni čudno, če so ga v njegovi domovini izbrali za najboljšega športnika v preteklem letu.

Stein Eriksen ne bo več nastopal na olimpiadah, kajti njegovo smučarsko znanje in popularnost mu prinašata lepe denarce, ki so zanj, kot vse kaže, važnejši in donosnejši od olimpijskih idealov. Eriksen je odprl tovarno smučí, ki gredo tako v prodajo, da ni mogoče spreiti zadovoljiti vseh kupcev.

Stein Eriksen

Res je, da so smučí kvalitete, vendar si lahko mislimo, da brez njegovega imena na čelni strani ne bi bilo takega uspeha.

Eriksen je mimogrede postal tudi eden najbolj znanih športnikov Argentine. To se malo čudno sliši, a vendar je res. Večji del svojega časa preživi na smučarskih terenih Argentine. Tam trenira najboljše argentinske smučarje, pa tudi sam raziskuje svoje sposobnosti, kar seveda zelo dobro služi propagandi njegove tovarne. Kadar se vozi po znanih smučarskih Katedral, kadar dela salte na smučeh, takrat je okoli njega množica gledalcev. Vse to, kar je najboljšega na smučeh, zmora samo eden — Stein Eriksen.

Nič čudnega ni potemtakem, če lahko v vsaki trafikí kupimo njegovo sliko, če lahko v mnogih izložbah opazujemo njegove fotografije in če se zanj navdušujejo premnoga dekleta.

Le malokrat se odloči za potovanje na Norveško. Kakor vse kaže, ga v domovini ne morejo pozabiti, o čemer dovoli zgovorno pričati tudi izbira športnih novinarjev Norveške, ki so ga izbrali, kot smo že povedali, za najboljšega športnika leta 1954.

POSTANITE PODPORNÍ ALI USTANOVNI ČLAN PRESERNOVE DRUŽBE!

KAJ JE S SVETOVNIM SMUČARSKIM PRVENSTVOM?

Nerazumevanje ali nesposobnost?

Slovenija je — tako smo se učili v šoli — zibelka smučanja pri nas. To nam s priznanjem bloškega smučanja priznajo tudi inozemci. Toda smučanje kot tako preživlja krizo. Ne po naši krivdi...

V začetku meseca marca bo na Jahorini (BIH) svetovno akademsko prvenstvo. V ta namen je v Beogradu formiran organizacijski komite. Izdal je že prvo številko biltena. V angleščini in francoščini — znak, da se zaveda pomembnosti te elitne mednarodne smučarske prireditve. Sestavo in trening reprezentance so poverili nam. Do tu je vse v redu. Od tu naprej pa je kriza. Ali megla — kakor hočete!

Reprezentanca rabi opremo. Reprezentanca rabi enotno smučarsko obleko. Reprezentanca rabi trening. Vse to je jasno. Zato je treba denar — tudi to je jasno. Toda tistim, ki ta denar imajo, to ni poseben problem.

Potem, ko smo večkrat brez uspeha pisali, smo poslali svojega človeka 10 ur daleč z brzovalnikom. Da prežene meglo. Jm pojasni, poda proračun. Razblini nekatere pomisleke: če pa mi mislimo, da trening ni nujen, potem, če

se istošiti — ali — e bre, na pulovere nismo mislili, pa valjda ima vsaki neki pulover. Končno mu je, Stefanu, to. Nišavič, podpredsednik komiteja, obljubil, da bo na seji podal poročilo odboru. Da se bo zavzel za stvar. Saj on se na smučanje v resnici razume dela na tem polju že leta in leta. Da nam bo takoj poslal telegram, kakšne sklepe so sprejeli. Ni šala, to svetovno prvenstvo. Vsa elita je najavljena, treba je stvar urediti.

Telegram smo poslali mi, ko en teden ni bilo odgovora. Čakali smo še en teden, če bo morda na ta telegram odgovor. No — saj ste uganili — telegrama ni. Zelo dolgo hodi ta telegram. A treba ga je poslati. Zadeva je nujna — toda mi jih ne moremo venomer pošiljati, telegrami stanejo denar. In če je odgovor vedno isti...

Ne samo, da nas letos pomanjkanje snega ovira pri delu, da imamo resne težave pri nabavi smučarske opreme — kvaliteten smučí ni. Da smo prosili samo za navodilo, kako oblečeni naj pridemo na Jahorino — kupili bomo sami. A obvestila ni. Čas pa teče.

Zavili so se v molk in izdajajo bilten. Pomanjkljive sičice, a končno — bilten je bilten! To ne moti. Oni sejejo dalje.

Nerazumevanje našega smučarskega športa — rekel bi, že tradicionalno — pa se vleče od tedna do tedna, od seje do seje. In ima neuničljivo vztrajnost.

Akademski smučarski klub Ljubljana

TUDI JUDO KLUB NAJ IMA BESEDO

V novoletni številki našega lista smo objavili anketo, v kateri naj bi po naši zamisli sodelovali vsi predsedniki akademskih klubov. Naša namera je bila v veliki meri izpolnjena, zaradi objektivnih tehničnih ovir pa je izpadlo sodelovanje nekaterih sekcij. Ena izmed teh je tudi Judo klub, kateremu bomo posvetili danes več besed.

O lastnih vrlinah in o delu je težko soditi, tako nam pišejo člani akademskega Judo kluba. Tega tudi ne bomo storili, pač pa bomo navedli samo nekaj drobnic iz prizadevanja tega kluba, o čem pa prepustimo drugim.

Mnenja smo, da zasluži akademski Judo klub veliko priznanje zato, da danes sploh lahko govorimo o jugoslovanskem Judo klubu. — Nastanek samega Judo kluba ni pomemben samo za ožji ljubljanski študentski svet, temveč za vso državo. Če bomo imeli v bližnji prihodnosti republiko, za tem državo in še marsikatero mednarodno tekmovanje, ter če bo kvaliteta naša vsaj tako kot doslej, potem smo lahko optimisti in nič ni pretirano, če rečemo: pri nas imamo mnogo kvalitetnih športov in med temi je tudi judo šport.

Naš klub, razen iz nekaj srečanj in nekaterih propagandnih nastopov v javnosti, ni znan. To pa naj ne bo tudi znak, da tu ni bilo nič stonjenega.

V ilustracijo naj navedemo samo nekaj podatkov. Pred letom 1952 so samo nekateri v naši državi slišali ali brali besedo judo. V Zagrebu je bilo čisto nekaj lojalnega, in tako do poletja 1953 naša javnost ni vedela, da judo šport sploh obstaja. Na tečaju v Celju se je v tem letu rodil judo šport v Slovensko-avstrijski produkciji. Dunajčan Ebelsber, večkratni svetovni prvak, je dal slovenskemu dojenčku sposobnost, da je shodil. Ker so bili na tem tečaju tudi udeleženci iz Hrvaške, Srbije in BiH, smo vedeli, da bomo dobili športne kolege južno od Zagreba. To se je tudi

Naša smučišča so oživila

uresničilo. Kar kmalu so nas obvestili, da klubi v Srbiji dobro delujejo. Ljubljanski Judo klub, ki je organiziral tudi drugi tečaj v Rovinju leta 1954, je dorasel v krepkega mladeniča z vsemi puerilnimi lastnostmi. To naj ne bo žalitev, temveč nov uspeh, ker edino s tako normalno rastjo lahko pričakujemo, da bo judo šport dorasel tako, kot je treba.

Gre v glavnem za to, da se danes mnogo več govori o Judo športu kot pred letom dni in mnogo več, kot ob ustanovitvi kluba. Ves klubski odbor je bil ves čas krepko na nogah, pa naj je šlo za pridobitev propagandnega nastopa, za pridobitev prostorov, za nabavo rekvizitov in podobno.

K propagandi jiu-jitsa so mnogo pripomogle Jančarjeve knjige o samoobrambi, pa čeprav jih

klub ocenjuje kot strokovno nizke. Več bi doprinesla že prevedena knjiga o jiu-jitsu, če bi šle naše založbe tej športni panogi bolj na roko. Knjiga je dobra in bi brez dvoma našla dovolj kupcev.

Veliko notranje delo, ki ga je opravil Akademski judo klub, na zunanje se ni dovolj poznalo. Toda če hočemo ustvariti nekaj novega, moramo usvariti k temu soliden temelj in ko je notranja rast ustaljena, je mogoče preiti tudi na širše oblike. Ljudje se navadno zanimajo za zunanjo plat dogodkov in le — te bo Akademski judo klub razvil in obogatil.

Zdi se nam, da moramo za podajanje ocene pogledati ne samo zunanost, temveč tudi notranost, ki v sebi skriva le malokrat prijetna presenečenja.

Tine Lapajne.

Končno in vendarle imamo skakalnico v Ljubljani, snega pa še ne

Mnogokrat smo slišali govorice: v Mariboru, Kranju, Jesenicah, Celju in drugod, imajo skakalnice za smučarske skoke. Ljubljana pa, čeprav je glavno in največje mesto v Sloveniji, skakalnice nima. Končno in vendarle, smo vzdihnil, ko se je odločila Enotnost, da zgradi v Šiški skakalnico. Z mnogimi napori in z velikim prizadevanjem so jo res zgradili in težko smo pričakovali 16. januar, ko je bila napovedana velika prireditve, združena z otvoritvijo. Inozemska udeležba, nočne tekme, tisoči in tisoči gledalcev v novi areni, to so bile besede, ki smo jih pogosto slišali. Toda snega ni, tekme so bile odložene na 24. jan. in še enkrat bodo odložene, ker še vedno ni snega. Mednarodna udeležba je šla po vodi ker je bila ta prireditev vpisana v mednarodni koledar. Terminov ni in tako bomo po vsej priliki za letošnji prikrasani z mednarodnimi skakalnimi prireditvami. Če bo vse po sreči, bomo seveda videli najboljše domače skakalce, kar tudi ni kar tako, saj nam imena Poldar, Rogelj, Gorišek, Saksida... mnogo povedo. Prva prireditev bo za Ljubljano prav gotovo prava atrakcija.

Če že pišemo o tem, moramo povedati, da je nova skakalnica v Ljubljani zelo pomembna, morda bolj, kot izgleda na prvi pogled. S tem objektom nismo dobili samo prvo skakalnico v Ljubljani, marveč bo imela pomen tudi za razvoj zimskega športa pri nas. Vedeti moramo, da bo v sosesčini te skakalnice zrased prav, zimsko športni park, saj bodo v kratkem zgradili še manjšo skakalnico, ki bo dopuščala skoke do 30 m, uredili bodo progo za slalom in seveda tudi žičnico, ki bo služila tako skakalcem kot alpinistom. Prav gotovo bodo vsi objekti skupaj predstavljali eno izmed središč zimskega športa v Sloveniji, lahko pa pričakujemo tudi močan priток mladih skakalcev, ki bodo imeli dovolj možnosti učenja na mali skakalnici. Morda jih

bomo že čez nekaj let gledali na 60-metrski, saj je znano, da je v Ljubljani dovolj skakalnih talentov.

Ob koncu lahko izrečemo pohvalo marljivim delavcem SK Enotnost, ki so se te gradnje lotili in želimo jim, da bi tudi v ostalih načrtovanih uspeh, ki bi za Ljubljano mnogo pomenili.

OB ROBU

Decembra 1954 je bil v Beogradu sestanek Odbora za jiu-jitsu in judo-do, na katerem se je pokazalo, da razvojna stremeljenja niso v vsej državi enotna. Čeprav je sedež odbora v Zagrebu, ne moremo reči, da je bilo tam največ storiženja za naš novi šport. Na upravičeno kritiko te nedelavnosti se je predsednik tega odbora ing. Beganič dvignil in vsul na predstavnika slovenskega juda vrsto neosnovanih očitkov. Da je bila mera polna, ga je ob povratku iz Beograda, močno pljan, krepko sunil v brado. Obsojamo tak cowboyski način obnevanja.

Vodstvo slovenskega juda je pokrenilo vse, da se ing. Beganič odvzame to častno mesto s primerno kaznijo.

Tine Lapajne

Košarkaši v Nemčiji

Pred nekaj dnevi je odpotovala v Nemčijo reprezentanca ljubljanskih študentov — košarkarjev. Odigrali bodo več tekem v Heidelbergu in Münchenu. Na pot so šli: Kristančič, Vozelj, Debeve, Lokar, Kandus, Serbec Smiljan, Lampič, Pertot, Poljšak, Podboj, Bajc in Dermastja. Vodstvo sestavljajo Filipan, Körner in sodnik Stajner.

rubriki zanima, vabimo, da se zglase v našem uredništvu.

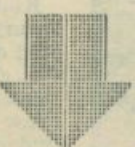
Seveda je jasno, da bomo še naprej pospevali največ pozornosti športnemu življenju na naši Univerzi in upamo, da bomo še v naprej deležni razumevanja s strani vodstva študentskega športa.

Študentski šport stopa z velikimi koraki naprej; to vidimo že iz tega, ko obračamo

našega lista. Zadovoljni smo, da smo tudi mi nekaj prispevali k temu in naša naloga bo prejšnjim seznanjati javnost s problemi študentskega športa ter boriti se za uveljavljanje naših pravic. Vzgoja naših bralcev v pravilnem športnem duhu bodi naše osnovno načelo!

VLADO ZLAJPAH

BELSAD

TOVARNA
SADNIH
IZDELKOV
ČRNOMELJ

Proizvajamo alkoholne pijače, likerje in vse vrste marmelade in džemov. — Cenjenim odjemalcem se toplo priporočamo!

Proti bolečinam vseh vrst!
(glavobola, zobobola, revmatičnim bolečinam, nevralgije itd.)

zahtevajte v lekarnah
le originalno škatljiico tablet

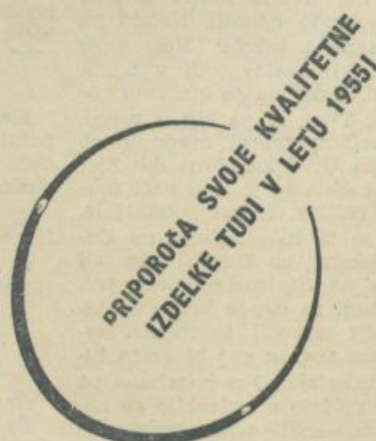
COFFALGOL
ali tablete z močnejšim učinkom
PHENALGOLI
IZDELUJE:

"Lek"

TOVARNA FARMACEVTSKIH
IN KEMIČNIH PROIZVODOV
LJUBLJANA

Obenem čestita tovarna "LEK" vsem srečno in uspešno novo leto 1955!

PLAMEN

TOVARNA VIJAKOV
IN ŽEBLJEV V KROPICEMENT
OPEKA

trgovsko podjetje z gradbenim materialom
na debelo in drobno

LJUBLJANA

Šmartinska cesta št. 21

Telefon 30-140

želi vsem svojim odjemalcem, dobaviteljem
in delovnim kolektivom

mного uspehov v NOVEM LETU 1955,
ebenen se zahvaljuje za dosedanje naklonenost in se še nadalje priporoča.

Poslužujte se naših uslug, ugodnih cen
in solidne postrežbe.

NAJ ŽIVI ZELEN CAR – NAJ ŽIVI SEMINAR!

»Mesdames, messieurs, današnji brucovski večer bo zapisan v zgodovini umetnosti in človeštva sploh z izrazito ekspresionistično, impresionistično, fauvistično nadahnjeno barvami zrel surrealistično abstraktno realnosti ter kubično futuristične danosti renesančno rokokojskega baroka, prelivajočega se preko vitko mistične gotike v labirinte karolinškega vzroka...«

Tako uvaja zgovorni Klobasar sredi mnogih satirov in kozorščevilne izbrane udeležence v gov drugih fakultet reakcije ljubkivosti brucovanja umetnostnih zgodovinarjev. Na glavni steni dvorane se bleščata dva velika z-

kor rdeče vrane. Dejstvo pa je, da vsakdo piše doma znanstvene razprave in knjige. Le pomanjkanja papirja je krivo, da nič ne izide. — V ta izbrani gaj bomo letos spustili zopet nekaj brucov. Toda izpit naj bo strož, po naročilu pesnika, ki pravi: »Trd bodi, neizprosni, mož jaklen, dokler ne da ti bruc zelen odgovor klen!«

V tem nastane v dvorani popolna tema. Bruci priliko izrabijo in menda uidejo, kam neki drugam kot v daljino vesoljstvo. — Zeleno carstvo naznani splošni alarm. »Medplanetarne postaje, luna, Mars, poveljstvo letelich krožnikov in cigar, reaktivna letala, pozor! Radijske, radarske, televizijske postaje, pozor! Atom-ska centrala, alarm!«

Rumeni, rdeči in zeleni snopi žarkov vsemirskih reflektorjev in signalnih znakov švigajo po dvorani, hočem reči, po vesoljstvu. Od vseh strani prihajajo kratka, napeta poročila. Sledijo nova povelja in zaupna navodila. »Halo, komanda letelich krožnikov, krenite v smer ozvezdja Bika. Gotovo so se zatekla telena k svoji zlah-ti.« — »Halo, en krožnik je ser-moglavil in padel v vesoljno praznino.« — »Sporočite gene-ralistabu in natakarkju!« — »Halo, brucamajor! Zberite čete preto-rjancev, hoplitov in hetajntov!

Vzemite sulice in protiatomske maske, zaščitite Zeleno carstvo!« »Halo, poglavarji Bušmanov in Hotentotov! Če boste opazili radosno vznemirjenost med afriški-mi šimpanzi, sporočite takoj z bobni! To bo znamenje, da so bruci med svojimi prijatelji.«

Razburjena napetost narašča od sekunde do sekunde. Prebivalstvo dvorane sledi lovu s pomočjo televizijskih sprejemnikov.

Nenadoma zadoni zmagovalni glas: »Halo, halo! Zelena sled, zelena sled... bruci zajeti v ob-močju Lune... brezlično poslani na komando Zelenega carstva...«

Luči v dvorani zopet zagorijo. Skesani bruci stoje pred Zelenim carjem. Brucamajor strumno raportira: »Devet neopredeljivih bi-tij, neutri generis.«

Besedo povzame Klobasar. »Da-nišnja stroga znanost, ki se bavi z vsemi pojavi življenja, tudi a-tem, kar je škodljivo in nič vred-no, ni mogla mamno bitja, ki ga je že slavni Aristotel imenoval bruc. Neutrudi UNESCO je po-silil na Parnas vso literaturo in obsežno bibliografijo o tem bitju. Navajamo samo kratek izvešek posameznih znanstvenih strok in poglavij, pod katerimi mora znan-stvenik iskati podatke o brucih. Filozofija: neopredeljiv pojen. — Biologija: nasledniki filozofov. — Medicina: kužne bolezni. Gospodarstvo: dolgovi. — Finance: pasiva, devize, ki so tudi na črni borzi pod ničlo. — Trgovina: od-pad. — Industrija: saj je dim-niku, nerentabilne tovarne za kje. — Mitologija: Avgijevi hlevi. — Zgodovina umetnosti: spake gotске plastike za odvajanje vode. — Varstvo spomenikov: molji, rja. — Splošna zgodovina: zos-tala faza razvoja. — Psihologija: ekscentrična domišljavost. — Po-šta: vzorec brez vrednosti.«

Sledi bistveni del brucovanja, izpraševanje, ki se nanasa na umetnost in na splošno izobrazbo. Katera slovenska umetnica je bila najbolj poskočna? Bruc se seveda ne znajde. Na pomoč mu mora priskočiti Klobasar, Vunbacitelj ali sam Zeleni car. Najbolj po-skočna je bila vendar Ivana Ko-bilica. — Kateri slovenski kipar je bil vedno plah in boječ? Ivan Zajec vendar! — Kakšna pa je razlika med avtom in brucem? Ne veš? Avto lahko trči, bruc je pa vedno trčen. — Kateri sloven-ski ptič zna veliki smisel za umetnost? No? Golejtr Kos! — Kateri slovenski umetnik je sim-bol slovenskih cest? Pomislil! Sil-keš Jama! — Kako spraviš sedlo med dva osla? Zno sedlo med dva osla? Zelo preprosto: vzameš enega osla, ga skrbno osedlaš in zanjahaš...

Končno premeje bruci med splošnim smehom in veseljem imenitno listino, diplomno. Zaradi carjeve naklonjenosti so naredili izpit vsi. Zeleni car pa v skladu s Križevadčimi statuti razglasi republiko, oziroma, v smislu nove svobode, izroč celotno zabavo v družbeno samourpravljanje. On nektariju in ambroziji se vesela zabava v ritmu poskočnih melo-dij nadaljuje še pozno v noč. »Gaudemus igitur...« M. M.

Gina in Marilyn

GLOSE IZ NAŠEGA ŽIVLJENJA

Še ena z izpita

Bilo je to na izpitu pred vojno. Sploh so se takrat čisto slišali duhoviti odgovori za izpito mizo. Izpit je potekal kot običajno, dokler ni prišel na vrsto kandid-at, ki je bil zelo zbečan, saj iz-pitne snovi ni dovolj naštel. Nekaj časa je govoril kar tja v en dan, ko pa ga je profesor z vmesnimi vprašanji prisilil na to-ne odgovore, je počasi popolnoma obmolnil.

»No, g. kandidat? Vprašanje vam je menda pretežko?«

»Ne vprašanje, g. profesor, ampak odgovor!«

Posojilo

Stara je resnica, da so dolgov-i in posojila med študenti tako za-koreninjeni, da jih ni mogoče pre-zreti. Najbolj težavna so seveda izterjevanja. Takrat se poslužuje-mo vseh sodobnih sredstev prici-ska, ki jih poznamo iz kriminali-stike.

Študent Dreta je posodil svoje-mu kolegu večjo vsoto denarja. Dolgo je čakal na povračilo. Toda vse zaman. Ko ga je zopet sre-čal, mu govori: »Rabim svoj de-nar, ker imam svoje obveznosti, zato ne morem več čakati. Hi-tim na predavanje.«

»Potem me pa zares čudi, zakaj se tako dolgo zadržuješ? Zamudil boš predavanje!«

Zvestoba

Mlada novoporočena - študenta — saj menda veste, da je teh od sobote do sobote več — sta po-gumno premagovala težave zakon-skega stana. Ona je vodila gospo-dinjstvo, on pa je skrbel za vzgo-jo naraščajočih. Imela sta oba lepe uspehe in kot se temu danes pravi, je bilo njuno delo plodno. Nekaj dne pa dobi on prakso v inženirstvu. Vse je bilo v redu, devize, nylon nogavice za ženo, radio-aparat in igračke za otroka, zraven pa je izšel v inženirstvo. Žena je nekaj stitila, toda pred svečanimi obljubami, da se v in-ženirstvu ne bo spozabil, je konč-no le privolila. Pa kaj končno ne bi, ko je pomislila na večere ob sprejemu. Mož je odgovoril.

Čez nekaj dni je dobil od žene pismo. — »Ostani mi zvest, moj ljubli!«

Ni ji odgovoril. Mislil je: »Lju-ba moja, pomilovanja si vredna. Toda tvoje pismo sem prepoznal sprejel.«

Kdo bo prevedel

Nedavno je bila v Ljubljani mednarodna študentska konfe-rencia COSEC za kulturna vprašanja ter izmenjavo kul-

IZDELUJE
TRGOVSKO
LITINC,
SANITARNO
LITINO,
PREDMETE
ZA KMETIJSTVO,

Belokranjska železolivarna Črnomelj

ZA SPLOŠNO
UPORABO,
TER STROJNE
VLITKE
IZ SIVE
LITINE
IN BARVASTIH
KOVIN

Pomota

Zobozdravnica: »Gospod, ka-ko morete biti tako čudni! Va-šega bolnega zoba se sploh še nisem dotaknila in vi klatite z rokami tako okrog kot bi...«

Pacient: »Zoba se morda res niste dotaknili, ampak gospo-dična, vi mi stojite na kurjem očesu!«

Zmota

Popolnoma iz sebe, iskajoč pomoči se je zatekla gospa Blomendal iz Edama na poli-cijo. V naglici je prezrla, da

»Žena, ali res nisi nič presenečena, ker sem že doma?«

voril. Tega posla se je lotila prevajalka, ki je besedilo pre-vedla najprej v francoščino, potem pa še v angleščino. Ko je bila z angleškim prevodom gotova, je nekdo dejal:

»Dobro, kdo bo pa prevedel v angleščino?«

Resna s konference

Med številnimi problemi, ki so jih organizatorji medna-rodne študentske konference v Ljubljani reševali, je bil tu-di problem sposobnih preva-jalcev. Po vsej Ljubljani so iskali prevajalca za francošči-no, ki bi obenem znal tudi francosko stenografijo, kajti govore in diskusije je bilo tre-ba beležiti za zapisnik. Seve-da kljub prizadevanju niso našli drugega izhoda, kakor, da so konferenco snemali na magnetofonski trak in to nato pošiljali v Beograd, da so jih prevedli. Dokaj zanimivo.

Izkušnje

»Preveč inteligenten moj si-nočni spremljevalec ravno ni bil.«, je tožila Mary svoji ko-legici na fakulteti »Pomislil, trikrat me je poljubil, preden mu je sploh padlo v glavo da se predstavi!«

Kdo bi kradel svoje
Sodišče v St. Lou-su je ob-sodilo že dolgo iskanega vlomil-ca blagajn, ki je napravil kar tri vlome v mestnih bla-gajnah. Na vprašanje sodnika, če morda ni bil tudi soudele-žen pr. vlomov v Escompte banko je vlomilec ponosno od-vrnil: »Kaj pa mislite o meni? Mar res izgledam kot norec? V Escompte banki imam ven-dar svoj konto.«

Vse se posveči po telefonu
V Kitchenu v ZDA je na-pravila policija konec početju 14-letne deklice. Prebrisana zakonolomka je s svojim ravnanjem povzročila marsikateri zakonski prepir in pri najbolj harmoničnih in srečnih zakoni-h je prišlo do ločitve. V te-lefonskem imeniku je deklica poiskala številke uglednih osebnosti mesta. Če se je nato po telefonu javila ženska ose-ba, je začela deklica pripove-dovati ljubezenski roman, ki ga je doživela z gospodarjem hiše. Deklica je običajno zak-ljučila svojo lažno in izmiš-ljeno zgodbo s slinim in pre-tresljivim jokom, kajti njen prijatelj je zamočal, da je po-ročen.

Zamuda

Dvoredna nekega potujočega kina v Hovershansu je bila razprodana do poslednjega prostora. Sredi predstave pa so prekiniti predvajanje, ker je kinooperator pozabil zadnji del filmskega traku v sosednji vasi, kjer so pred tem gosto-vali. Ostane film so vrtili po treh dneh in gledalci so do-bili prost vstop.

»Naj mi veličanstvo ne zamerijo, ali smatrajo, da je položaj že zrel za izpraševanje?«

lena piščanca, okrog njiu pa se sučejo simboli sodobnosti — letoči krožniki in karikature »vrhov« seminarja. Klobasar nadaljuje:

»Kdo ne pozna Križevadčih sta-tutov, tega slavnega kodeksa o starih bajtah, krockarjih in zelenih brucih? Toda, ko spoštljivo upo-števamo to slavno tradicijo, se nikakor ne moremo odreči zahte-vi, da tudi brucovanje, kakor vsa-ka prava umetnost, menjava svojo formo in svoj stil in tako izraža svojo neizčrpno vitalnost. Zato je današnje brucovanje že odraz novih atomskih tendenc dobe letelich krožnikov in cigar. Tako se z antično umirjenostjo Križevadčih stanovov spaja dinamična napetost eksplozivnih atomskih diagonal.«

Zdaj zadoni po dvorani tradi-cionalna pesem: »Naj živi Zelen car!« Klobasar, Pevovoj, Vunba-citelj in Brucamajor krepko srk-nejo na zdravje Zelenega carja, ki prične svoj slavnosti govor.

Car v izbranih besedah pohvali seminar za umetnostno zgodovino. Ta seminar se je povzpelo do za-vidljivih znanstvenih višin, saj stoluje že v tretjem nadstropju univerzitetne knjižnice, tako, da človeku kar sapa pohaja, ko se vzpenja na ta Parnas. — V se-minarju prevladujejo elegantne, lahkonoge nimfe, ki vzbujajo v

»Ali si maturiral ali nisi? Torej odgovori že vendar na to eno-stavno vprašanje: kakšen je vpliv kislega mleka na pilmo Jadrana?«

Ekskurzija - strokovna

Dogodilo se je v letu 3000 po našem štetju, ko smo v naši domovini dosegli ogromen na-predek in smo predstavljali močno in bogato državo.

Ekskurzija — znanstvena ekskurzija! Formiran je odbor tipkajo se prošnje, televizijski oddajnik Univerzitetnega od-bora prikazuje pomen ekskur-zije, dela se načrt, denar pri-haja, zbrano je ogromno de-narja. V letniku absolutno vel-je velik plakat z naslednjim besedilom: »Potujemo v Du-brovnik, kdo gre z nami?« Plaćajo nam fabrike po cel Ljubljani...

Bliza se dan odhoda. V kov-čkih so nejonke, minimalke, nekoliko hudičevega olja (to pomeni tudi kačjo sli-

na, moralo, votko ali žganje) nekdo ima seboj kitaro, večina potovalne radioaparate, nekaj udeležencev pa tudi notese.

Socialni sestav (beri raz-merje med moškimi in žen-skami) ekskurzantov (beri iz-letnikov), je slab, zato je ob vstopanju v vagon gneča. Kdo bo sedel poleg Mary in Sonje? Štirinajstredno strokovno delo, saj veste, kajne? Angle-žinj s funti je še malo!

Zagreb! Glavni kolodvor. V Lovlačkom rogu je hrana oku-sna, v baru pod Gradsko kafa-no ni programa, boljši je Ritz-bar, ki je nedavno bil prenov-ljen. Šef potovanja! Daj mož, bodi rož in izplačaj siromakom dnevnice, ali pa — malo reprezentančnega fonda, šefel! Program se je začel, znanstve-no poglobljanje deluje...

Tovariši! Kaj bomo pridobi-li, mislim strokovno pridobi-li v Zagrebu? Odgovori sle-di-jo po strokah takole: prido-slovci v Maksimiru smo ugotovili, da je lev podhran-jen in da je severnemu med-vedu pri nas vroče; kemičji — stopnja alkohola v vinu je primerna, tovarna Pliva je interesantna. Pravniki — ka-zenski zakonik FLRJ velja tu-di v Zagrebu, v Ritz - baru in kavarni Dubrovnik je obilo žensk, pravni problem prosti-tucije je še vedno odprt; me-dicinci — zlomi nog in rok so začuda enaki... Tako se ugo-tovitve vrste. Precej zabavno je v Zagrebu, vidi se marsi-kaj, toda, kaj bi to! Absolutni smo. Prišli smo do zaključ-ka, da je znanost preobsežna in je ne moremo vse absorbi-rati. Vlak pelje naprej v Beo-grad, Zenico, Sarajevo...

Povsod je veliko zanimivega. V Sarajevu baščaršija, begova džamija, vječnica, gradski po-drum. Ne pozabimo na izvir

na, moralo, votko ali žganje) nekdo ima seboj kitaro, večina potovalne radioaparate, nekaj udeležencev pa tudi notese.

Socialni sestav (beri raz-merje med moškimi in žen-skami) ekskurzantov (beri iz-letnikov), je slab, zato je ob vstopanju v vagon gneča. Kdo bo sedel poleg Mary in Sonje? Štirinajstredno strokovno delo, saj veste, kajne? Angle-žinj s funti je še malo!

Zagreb! Glavni kolodvor. V Lovlačkom rogu je hrana oku-sna, v baru pod Gradsko kafa-no ni programa, boljši je Ritz-bar, ki je nedavno bil prenov-ljen. Šef potovanja! Daj mož, bodi rož in izplačaj siromakom dnevnice, ali pa — malo reprezentančnega fonda, šefel! Program se je začel, znanstve-no poglobljanje deluje...

Tovariši! Kaj bomo pridobi-li, mislim strokovno pridobi-li v Zagrebu? Odgovori sle-di-jo po strokah takole: prido-slovci v Maksimiru smo ugotovili, da je lev podhran-jen in da je severnemu med-vedu pri nas vroče; kemičji — stopnja alkohola v vinu je primerna, tovarna Pliva je interesantna. Pravniki — ka-zenski zakonik FLRJ velja tu-di v Zagrebu, v Ritz - baru in kavarni Dubrovnik je obilo žensk, pravni problem prosti-tucije je še vedno odprt; me-dicinci — zlomi nog in rok so začuda enaki... Tako se ugo-tovitve vrste. Precej zabavno je v Zagrebu, vidi se marsi-kaj, toda, kaj bi to! Absolutni smo. Prišli smo do zaključ-ka, da je znanost preobsežna in je ne moremo vse absorbi-rati. Vlak pelje naprej v Beo-grad, Zenico, Sarajevo...

Povsod je veliko zanimivega. V Sarajevu baščaršija, begova džamija, vječnica, gradski po-drum. Ne pozabimo na izvir

na, moralo, votko ali žganje) nekdo ima seboj kitaro, večina potovalne radioaparate, nekaj udeležencev pa tudi notese.

Socialni sestav (beri raz-merje med moškimi in žen-skami) ekskurzantov (beri iz-letnikov), je slab, zato je ob vstopanju v vagon gneča. Kdo bo sedel poleg Mary in Sonje? Štirinajstredno strokovno delo, saj veste, kajne? Angle-žinj s funti je še malo!

Zagreb! Glavni kolodvor. V Lovlačkom rogu je hrana oku-sna, v baru pod Gradsko kafa-no ni programa, boljši je Ritz-bar, ki je nedavno bil prenov-ljen. Šef potovanja! Daj mož, bodi rož in izplačaj siromakom dnevnice, ali pa — malo reprezentančnega fonda, šefel! Program se je začel, znanstve-no poglobljanje deluje...

Tovariši! Kaj bomo pridobi-li, mislim strokovno pridobi-li v Zagrebu? Odgovori sle-di-jo po strokah takole: prido-slovci v Maksimiru smo ugotovili, da je lev podhran-jen in da je severnemu med-vedu pri nas vroče; kemičji — stopnja alkohola v vinu je primerna, tovarna Pliva je interesantna. Pravniki — ka-zenski zakonik FLRJ velja tu-di v Zagrebu, v Ritz - baru in kavarni Dubrovnik je obilo žensk, pravni problem prosti-tucije je še vedno odprt; me-dicinci — zlomi nog in rok so začuda enaki... Tako se ugo-tovitve vrste. Precej zabavno je v Zagrebu, vidi se marsi-kaj, toda, kaj bi to! Absolutni smo. Prišli smo do zaključ-ka, da je znanost preobsežna in je ne moremo vse absorbi-rati. Vlak pelje naprej v Beo-grad, Zenico, Sarajevo...

Št. 2 Leto V. LIST
tribuna STUDENTOV
LJUBLJANSKE
UNIVERZE
LJUBLJANA, 24. januarja 1955

TRIBUNA list študentov ljubljanske univerze. — Odgovorni ured-nik Bogdan Pleša, abas ekon. — Uredništvo in uprava: Ljubljana, Miklošičeva 5a, telefon 22-102. — Tekoči račun Narodne banke 606-7-641. — Letna naročnina 200 din. — Tiska tiskarna Slov. poročevalca.

Non loin des bords de la Seine,
Paris ne connaît qu'à peine
Un quartier sombre et lointain,
Qui sur le coteau s'élève
Devers Sainte-Geneviève:
C'est le vieux quartier latin.
(Gustav Nadaud)

JE SUIS L'ETUDIANT

Magični četverkotnik. Poln spominov in zgodovine. Od Seine navzgor mimo Pantheona, pa do Luxembourg in živahnega Montparnassa — predel mladosti in učenosti — center pariskih študentov — Quartier Latin — Latinska četrt. Skoraj vse je tu: Sorbonna, Collège de France, fakultete in več višjih šol. Takrat, ko četrti še ni sekal Boulevard Saint Michel, se je tu počasi izoblikovala fiziognomija mesteca v mestu, fiziognomija enega tistih pariskih »Quartierov«, ki so v starem Parizu razdelili mesto na samostojne enote s svojimi specifičnimi lastnostmi in ljudmi. In Quartier Latin je od ustanovitve univerze pa do danes obdržal svoj študentski karakter. Po teh ulicah se je zvrstil dolg sprevod ljudi, velikih in malih, ki so ustvarjali in podirali, se borili in živeli ter izgubili ali pa ostali živ zgodovinski pojem.

Debata na »promenadi« študentov — Boul' Michu

Danes je Quartier latin še vedno Quartier latin. Samo bolj hrupno je tu. Intimnost preteklih dob je spreminjal čas in razvoj in Boul' Mich je zahrumeval v zvokih moderne simfonije XX. stoletja. Vzemirljiv kontrast med novim in starim. A vendar: prevladovanje notranje »stimulacije« preteklosti nad zunanjo, bleščajočimi okrasili in formami novega. Na pločnikih mladi ljudje vseh barv in narodnosti. Zlvalni, a vendar mirni. S problemi in brez njih. Znanstveni in bohemi. Pomikajo se mimo lokalov, prodajalcev sadja, kravat, patentnih zamaškov ter se radovedno ustavijo pred ateljem, ki razkazuje svoje mislece ob vzdigovanju uteži, pred vsiljivim ponujevalcem balonov iz plastične mase, katerim lahko poljubno spremenijo obliko in obraz. Toda oni že imajo svoje oblike, ali vsaj mislijo, da jih imajo. To so kaj mnogovrstni obrazi. Povsod jih najdeš. Po raznih domovih v Cite Universitaire, po udobnih stanovanjih, po podstrešnih sobah... Pa še v šolstarih, na cesti in pod mostovi Seine. Studirajo s pomočjo starešev, dobivajo stipendije, posebne organizacije skrbijo za pri-

Francoski parlament

ložnostne zasluge. Cistije stanovanja, pestujejo otroke, pomivajo krožnike... Nekaj pa jih nabira star papir. In živijo.

Ena od organizacij za pomoč študentom z uradnim in bahavim naslovom. Zbiranje starega časopisnega papirja. Mrtvo vleče, bledozelenkasta vrata v eni od neštetihi ulične latinske četrti zapirajo vhod na majhno

se znali jasno opredeliti za določen in svari cilij, izgubili v tem sistemu individualizma, večkrat samo individualizma zaradi individualizma. Zapleteni v lastne ideje, v stalni borbi za obstanek, včasih v opreki z vsem tistim, kar se pojmuje kot normalno — a pri tem kljub vsemu sami svoji, brez skrbi, da bi jim kdo osporaval njihov način življenja. In tu so obstali. Tik nad prepadom ali pa že v njem. Živijo le za tisti »jaza«, ki ga lahko po celodnevem fizičnem delu, pod stalnim vtisom manjvrednosti, spreminijo v aktivno izživiljanje svojega duha in telesa, se v brezdušni zagnjenosti predajo brezdelju ali opoju svoje in za njih popolne ustvarjalnosti. kajti v Latinski četrti sta študij in umetnost neločljivo povezana.

Vsak dobi svojo ulico, to se pravi svoje »delovno področje«, in trinkel. Posebni agenta so prejšnji dan izbrane ulice prepleli s plakati »Pomagajte študentom! Kako? Na zelo lahek način. Pripravite stare časopise in revije, ki jih bo prišel iskat študent s posebno izkaznico. To je vse... Hvala! Trinkel so stari in potrebno je precej spretnosti, da po vrstolomni vožnji po ulicah v gneči avtomobilov, mimo semaforov, res srečno prispejo na cilj. Nihče se ne zanima za okolico, Sekna je umazana, Louvre dolgočasen. Važen je samo papir. Ljudje jih že poznajo. Na pločniku se

grmadijo kupi časopisov. Eden jih veže in zлага, drugi skače ko blazen po stopnicah gor in dol, pritiska, vleče, trka, sepehta, kriči, se pogaja, opravičuje, prosi... Če je ulica »dobro«, če so hiše bolj stare in zane-marjene, so tudi ljudje »dobri«. In posel uspeva. Malo je časa za privatne razgovore in razmišljanja. Samo: Bo? Ne bo? Koliko je že? Ideje in nazori so neuporabni. Zvečer... Tako gre cel dan. Kratak odmor ob 12 — za površni ogled bližnje pekarnice. Struza kruha... Naj bo sonce, dež, pomlad, zima — nabiralci ne odnehajo. Poznajo vse ulice. Ne pretrese jih nobena reč — razen če se polno naložen trinkel prevrne sredi križišča. Nekateri so začelniki, eni začasniki, drugi stalni — že več let. Vsak večer pa se zberejo okrog tehnične, kjer se stehta njihova roba in kjer

prejmejo zaslužno plačilo = denar.

Portugalec Eduardo je umetnik. Piše drame. Prej v portugalsčini, sedaj v francoščini. Je že dve leti v Parizu. Sraje ne nosi, samo volnen jopič. Rad molči in razmišlja. Za nabiranje ni posebno pripravljen. Nesiguren je in plah. S tem potikanjem po ulicah in hišah ni zadovoljen. V drugih službah ni uspel. Neborben je in brez volje. Muči se. Sovražives svet. Ima visoke, a nejasne ideje, kako bi spremenil družbo. Nekaj časa je študiral. Sedaj ne več. Je preveč zaposlen s pisanjem in nabiranjem papirja. Hoče uspeti kot dramatik. Samo pijača ga še zadovoljuje. Ko prejme svoj zaslužek, mu upadli obraz zažari: Spet bo teklo! Drugi dan pa si kupi zavojček cigaret in pol štruce kruha. Do večera.

Tudi mali, dobrodušni Švicar je umetnik. Studiral bi rad, pa se ne ve, kaj. Njegovo življenje je zbirka kratkih črtic. Vendar on ne piše, o' doživlja. Čudovite zgodbe z bajno lepimi, oblačnimi in golimi dekleti, po skrivnostnih in romantičnih lokalih, opojne pijače... oh... Pariz... Ni še dolgo v Parizu. Vztrepetal je pred njim. Ves je vznemirjen. Vse občuduje in vsi ga občudujejo. Ne more se dovolj naučiti. Celotno nabiranje je zanj poezija in vir za nove prigode. Nobenih problemov. Sama radost in volja do življenja. Njegove zgodbe so prijetne, polne, pripovedovane z jasnostjo, ki kaže na rojenega fabulista. In moraš mu verjeti.

Alfred je slikar. Nabiranje papirja mu je življenjski cilj. Druge službe ga ne zanimajo. To je najbolj enostavno. Zakaj bi se trudil drugje? Samo mirno, vlijudno in brez razburjenja.

nja. Življenje zahteva, da zavzameš do njega določen in stalen kriterij. Pravi, da je dokončal višjo tekstilno šolo. Toda slikarstvo ga bolj privlači in se je vpisal na umetnostno akademijo. Ves denar porabi za barve in platno... Ustvarja čudovite umetnine po originalih Dufyja, Modiglianija, Rouaulta itd. — v kakršnem razpoloženju pač je. Neto jih skuša prodati kolegom za zavojček cigaret, kruh, kozarec vina...

Se mnogo drugih je. Življenje sprejemajo, se mu podrejo, ga sovražijo. Pariz jih je sprejel take kot so in zadržal. Nekateri se bodo morda vrnili, drugi ne; Pariz jih privlači in odbija. Včasih so študenti, včasih ne, vendar pa vedno in povsod s ponosom povedo: Je suis l'étudiant!

Govor predsednika Tita v Rangun

(Nadaljevanje s 1. strani)

da se demokracija lahko razvija samo vzporedno s ekonomskim razvojem neke države ter v odvisnosti od le-tega. Dejstvo, da so poti razvoja demokracije v teh deželah različne, da ta razvoj poteka v oblikah, ki najbolj ustrezajo specifičnim pogojem teh dežel, ki niso vselej v skladu s »klasičnimi« vzorci, je še en dokaz o tem, da ni mogoče govoriti o enem samem in enotnem tipu demokracije, ki bi veljal, če ne že za vse čase, pa vsaj za narode v današnjem svetu. Še več, poskus, da bi tem novim državam, ki gredo po svojih novih demokratičnih poteh, za vsako ceno vsilili »klasične« kalupe, bi pomenil ne samo napad na njihovo neodvisnost, marveč tudi poskus, da bi zaustavili in celo potisnili nazaj njihov demokratični razvoj sploh. Praksa pa je že pokazala, da si prav take dežele, ki so si

v novešem času pridobile svojo neodvisnost, prizadevajo, da bi uresničile in tudi uresničile nove, sodobnejše in naprednejše socialne odnose.

Hkrati pa te nove države s svojim čedalje aktivnejšim sodelovanjem v mednarodnem življenju neovorno prispevajo tudi neke nove in zelo pomembne elemente. Eden izmed teh novih elementov je vsekako tudi čedalje večja stopnja demokratičnosti v mednarodnih odnosih. To se kaže na različne načine. V prvi vrsti že samo dejstvo, da so si še do nedavnega kolonialni in odvisni narodi pridobili svojo neodvisnost, pomeni preprosto, vendar močno, te temeljne kolektivne človeške pravice, brez katere ni mogoče uresničiti niti individualnih človeških pravic. Nadalje, borba, ki so jo te države pris-

ljene voditi na vseh področjih proti tistim različnim oblikam neenakosti, ki je sestavni del njihove zapuščine, napeljuje te države, da se zavzemajo tudi za enakopravnost v mednarodnih odnosih sploh. Prav iz tega osnovnega razloga so te države tudi v prvih vrstah borbe proti vsem oblikam vmešavanja v notranje zadeve drugih držav. Ta borba nerazvitih in malih dežel za demokratičnost v mednarodnih odnosih, zlasti pa borba tistih dežel, ki so si šele pridobile svojo neodvisnost, je hkrati tudi njihov pomemben prispevek k splošni borbi za mir, kajti mir in mednarodna demokracija sta po mojem mnenju dva neločljiva pojma.

Kakor sem dejal, je edina mogoča rešitev v takem svetu uveljavljanje načel koeksistence. Po mojem mnenju je koeksistence ne samo edini možni način, da se v današnjih pogojih zagotovi mir na svetu, marveč najbrž tudi pot v smeri čedalje tesnejšega povezovanja in organiziranja mednarodne skupnosti.

Kaj pomeni za nas načelo koeksistence? Mislim, da ni potrebno, da bi pred tem forumom podajal, kaj to načelo za nas ne pomeni, da namreč ne pomeni nikakršnega »nevtiralizma«, kajti nevtiralizem ne bi danes v bistvu pomenil nič drugega, kakor beg z bojišča za mir, medtem ko pomeni koeksistence, kakor je pojmuje mo, najkakovitejšo borbo za mir in mednarodno sodelovanje. Politika koeksistence pomeni aktivno prizadevanje, da se vsi mednarodni problemi, tudi najbolj zamotani in najbolj zaostreni, tisti, ki so poglavitni vir mednarodne napetosti, rešujejo na mirnem način, s pogajanj. Takšna politika koeksistence pomeni še več. Zahteva namreč aktivno mednarodno sodelovanje pri odpravljanju vzrokov te napetosti. Takšna politika koeksistence priznava dejstvo, da obstoje v svetu razlike in družbeni in politični ureditvi, da obstoje različne ideologije, vendar ne dopušta, da bi te razlike postale vzrok mednarodnih obračunavanj. Takšna politika izbaja iz tega, da je družbena in politična ureditev neke države rezultat njenega notranjega razvoja ter da morajo, glede na različne pogoje, v kakršnih so se države razvijale, obstajati tudi razlike in družbeni in politični ureditvi, ki so odraz tega razvoja.

Za koeksistenco danes ni alternativne, kajti medsebojnega uničenja vsekakor ne moremo smatrati za alternativo.

Intervju s tov. Markičem

(Nadaljevanje s 1. strani)

vsakodnevnih diskusijah. Prav v tem drobem, živem, neuradnem razpravljanju — katerega pa je med študentskimi organizacijami v svetu. ZK in ZS bori proti raznim malomeščanskim, idealističnim in anarhističnim tendencam ter uveljavljuje znanstveno in marksistična načela. Če bodo združena to doseгла, bo že mnogo storjenega.

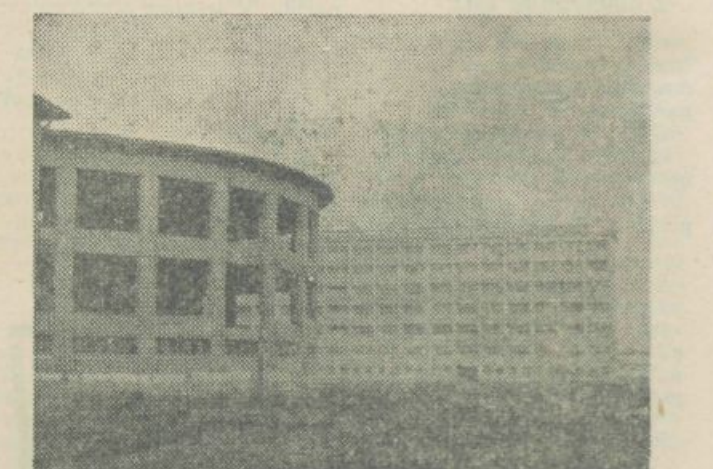
Kaj morajo še storiti okrajni in mestni klubi, da se bodo še bolj povezali s terenom?

Klubi so od formiranja pa do danes dokaj napredovali. Danes so že organizacije in vsebinsko oblikovani. Vendar so pred njimi še mnoge naloge. Prav sedaj, v ssemestralnih počitnicah, morajo mnogo storiti, da se še tesneje povežejo s komunizmi — okrajji. Mnogo bolj bodo morali spoznati problematiko svojih krajev in kolikor je v njihovi moči, se vključiti v reševanje problemov na terenu. Studentje bi se lahko tako seznanili z gradivom, ki bi jim koristili pri študiju. Teoretični študij na Univerzi bi se dal v mnogih primerih izpopolniti s praktičnimi in aktualnimi problemi terena. Poleg prireditve, plesov in drugih oblik delovanja, kar klubi prireajo za svoje članstvo, bi bilo prav, če bi se člani klubov po svojih interesih še bolj vključili na kulturnem in ostalih področjih. Na terenu je mnogo izobraževalnih, kulturno-prosvetnih, fizikulturnih in ostalih akcij, ki jih organizirajo oblasti, prosveta, LMS, Ljudska tehnika in drugi. Pomoč naših študentov, njihovo znanje, bi bilo v takšni aktivnosti samo zaželeno. S tem pa bi se tudi klubi med ljudmi pri oblasti in družbenih organizacijah še bolj uveljavljali.

Kakšne so smernice našega mednarodnega sodelovanja letos?

Zdi se mi, da je zadnji ple-num CO ZSJ jasno nakazal

smernice bodočega mednarodnega študentskega sodelovanja. ZSJ se bo tudi v bodoče trudila širiti stike in sodelovanja z naprednimi študentskimi organizacijami v svetu. S tem v zvezi je dolžnost CO ZSJ, da napram ostalim študentskim organizacijam v tujini predstavlja študente Jugoslavije v celoti, univerzitetni centri pa, da krepijo zveze s posameznimi univerzami. Naš UO je že v preteklosti navezal stike z nekaterimi univerzami v tujini. Te stike moramo še nadalje širiti in ustvarjati nove, izmenjati izkušnje o delu študentskih organizacij in študija. Naše študente bi morali bolj seznanjati z življenjem študentov in delom študentskih organizacij v tujini. Tudi letos bodo šli naši študentje na prakso v tujino. Vendar mislim, da je stališče našega vodstva pravilno, ker se bori proti tendencam potovanja v inozemstvo za »vsako ceno« in proti neupravičenemu »žicanju« denarja za to. Mnenja smo, da naj gredo na prakso v tujino predvsem študentje višjih letnikov in tisti, ki so že bili vsaj nekeje na praksi v naši državi. Izgleda, da bodo tudi nekatere študentske skupine šle letos priliko nastopati in tekmovali v tujini.

Del študentskega naselja v Beogradu (v ospredju se neizgovljuje poslopje bodoče menze in družbenih prostorov)

(Foto Tribuna)

Gozdno gospodarstvo

čestita vsem svojim poslovnim prijateljem, študentom, prebivalcem Bleda in okolice srečno in uspešno novo leto 1955!

LESNO INDUSTRIJSKO PODJETJE BLED

PROIZVAJA ZA IZVOZ IN TUZEMSTVO: rezan les smreke in jele v vseh kvalitetah in dimenzijah, zaboje vseh vrst, lesno volno raznih dimenzij, naravno in barvano